

Hoogedelgestrenghe heer, vrouwe,

In aanvulling op het onlangs bij uw Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ingediende pro forma hoger beroepschrift, bij u bekend onder “procedurenummer 201101494/1/H1”, tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nieuwkoop tot het verstrekken van een lichte bouwvergunning, onder gelijktijdige verlening van vrijstelling ingevolge artikel 19 lid 3 WRO, ter zake van de plaatsing van een mast ten behoeve van mobiele telecommunicatie nabij Sportpark De Dulen, kadastraal bekend onder: sectie A, nummer 7313, gemeente Nieuwkoop, treft u onderstaand de motivering van dat hoger beroepschrift aan.

1. Inleiding

Momenteel staan er een drietal GSM-masten (respectievelijk 23, 28 en 31 meter hoog) en één UMTS-mast (23 meter hoog) op het industrieterrein, aan de noordzijde, buiten de bebouwde kom, van Nieuwkoop.

De GSM-mast van 31 meter hoog is daarvan de meest recent geplaatste (in 2009). De UMTS-mast is vervolgens de jongste loot aan de “stralingsboom” (geplaatst in 2007).

Verder zijn er momenteel nog een drietal GSM-masten en één UMTS-mast geplaatst binnen de bebouwde kom, namelijk aan het Zuideinde in Nieuwkoop.

Van klachten over het bereik van mobiele telefoons is tot op heden geen sprake geweest. Van bezoekers van de naar aanleiding van de start van de vrijstellingsprocedure ex artikel 19 lid 3 WRO georganiseerde informatieavond d.d. 6 oktober 2008 hebben wij vernomen dat van geuite klachten over dat bereik geen sprake is geweest. De gemeente heeft de door haar gedebiteerde bereikbaarheidsklachten niet kunnen concretiseren. De gemeente vertrouwt ter zake blijkbaar blindelings op de bewuste provider (KPN Mobile). Een toetsbaar gemeentelijk beleid, waarbij beoordeeld kan worden of van een bereikbaarheidsprobleem sprake is bij een continuering van het industrieterrein als locatie van de “gewenste” UMTS-mast, kan hieruit echter nimmer voortvloeien.

Door ons aan de gemeenteraad voorgelegde alternatieve locaties mochten niet op voldoende steun van de raad rekenen. Temeer niet toen eenmaal het besluit tot het verlenen van de bestreden bouwvergunning een feit was en het gemeentelijk ei daarmee blijkbaar definitief gelegd bleek te zijn. Het besluit zou passen binnen de gemeentelijke nota Antennebeleid die lopende het traject leidend tot het bestreden besluit, tot stand was gekomen, en daarmee was de gemeentelijke kous dan ook af. Een na de uitspraak van de Rechtbank Den Haag ondernomen laatste poging in overleg met wethouder Veninga van Bouwen, wonen en werken van de Gemeente Nieuwkoop te komen tot een verplaatsing van de mast naar een geschiktere locatie had geen succes. Het leidde slechts tot een geagiteerde wethouder die niet van wijken wilde weten, de hakken in het zand zette en het overleg tot een meewarig aanhoren van de bezwaren van de belanghebbenden liet verworden.

Ook deze kans te pogen alsnog tot een soort van mediationtraject, dat ons telkenmale is ontzegd, te komen, werd daarmee (wederom) zorgvuldig getorpedeerd.

Het besluit leidt, als gezegd, tot plaatsing van een telecommunicatiemast nabij Sportpark De Dullen. Het betreft een ruim 38 meter hoge mast die gebruikt zal gaan worden voor het daarin plaatsen van UMTS-antennes.

Provider KPN Mobile geeft daarbij aan dat ook andere providers van de mast gebruik zullen mogen maken. (site-sharing)

Er zal dan een veelheid aan UMTS-antennes (en wellicht ook andere antennes) verschijnen in de UMTS-kerstboom. De intensiteit van de uit deze “boom” vrijkomende elektromagnetische straling zal daarmee exponentieel kunnen gaan toenemen. Dat zal temeer gaan gelden als WIMAX- en LTE-antennes hun toevlucht zullen zoeken in de zendmast. WIMAX en LTE, de meest recente elektromagnetische innovaties, geven een *nog* veel krachtiger elektromagnetisch signaal af dan de UMTS-antennes al doen.

De mast is gesitueerd op geringe (soms zelfs zeer geringe: de bewoners aan de Meidoornlaan b.v. wonen op slechts 65 meter (!) van de geplande mast) afstand van woningbouw, alsmede van de Nieuwkoopse sportvelden. De mast is echter tevens gesitueerd op een steenworp afstand van het basisscholencomplex van Nieuwkoop. **Alle** Nieuwkoopse basisscholieren zullen dan ook gedwongen dagelijks en langdurig de elektromagnetische straling moeten “ondergaan”.

Wij willen uw Afdeling er, evenals wij (tevergeefs) gedaan hebben bij de Rechtbank, op wijzen dat in punt 5.2. van de gemeentelijke nota Antennebeleid wordt aangegeven dat de gemeente bij haar locatiekeuze voor een telecommunicatiemast “ook kijkt waar mogelijk naar gebieden met een kleine bevolkingsdichtheid.” Die plekken zijn er in het landelijke Nieuwkoop voldoende. Zoals bijvoorbeeld op het industrieterrein, waar thans ook reeds masten gesitueerd zijn, waaronder een UMTS-mast. Die plek is zeker **niet** die waar KPN Mobile en de gemeente nu het oog op hebben laten vallen.

Dat is namelijk de *slechtst* denkbare plaats! Dichtbij de woningbouw van de nieuwbouwwijk Buytewech, zeer dichtbij de woningbouw van de zogeheten bomenbuurt aan de overzijde van de Nieuwveenseweg, en pal op de drie bij elkaar gesitueerde basisscholen van Nieuwkoop. In een resolutie van 2 april 2009 (2008/2211 (INI)) heeft het Europees Parlement in overweging 8 aangegeven dat de overheid er op toe moet zien dat scholen zich op een specifieke, op wetenschappelijke criteria vastgestelde, afstand van EMV-uitzendapparatuur (w.o. UMTS-zendmasten) bevinden. Communis opinio wordt als enigszins veilige afstand 400 meter aangehouden.

Deze afstand wordt bij de thans overwogen plaatsing bij lange na niet gehaald!

Op de reden waarom wij hameren op het hanteren van een veilige afstand ten opzichte van woningbouw en de scholen zijn we in de voorlopige voorzieningsprocedure en de beroepsprocedure, kenbaar uit de diverse stukken met inbegrip van de pleitnota's en de conclusie van repliek, en de daarbij gevoegde (samenvattingen van) wetenschappelijke rapporten, literatuur e.d., uitgebreid ingegaan. Wij gaan ervan uit dat deze stukken u kenbaar zijn uit het procesdossier en derhalve niet nogmaals aan u overhandigd behoeven te worden. In zoverre de stukken in eerdere instantie in de procedure zijn ingebracht zullen wij dan ook volstaan met het slechts noemen van het stuk zonder dat bij te voegen.

De relevantie van die stukken wordt daar evenwel niet minder door!

In punt 10 van de onderhavige motivering zullen wij ten behoeve van uw Afdeling een opsomming geven van de eerder ingebrachte stukken.

2. Verantwoordelijkheden van bestuursorganen

Bestuursorganen hebben een grote verantwoordelijkheid naar de door hen bestuurde burgers, die hen daartoe gelegitimeerd hebben onder de conditie dat met hun gerechtvaardigde belangen op een prudente wijze rekening wordt gehouden.

Deze verantwoordelijkheid blijkt bijvoorbeeld uit het codificeren van het zorgvuldigheidsbeginsel, één van de beginselen van behoorlijk bestuur, in artikel 3:2 AWB. Maar ook uit de tekst van artikel 3:4 AWB dat bestuursorganen noopt tot een in evenredigheid afwegen (evenredigheidsbeginsel) van de bij door deze organen te nemen besluiten betrokken algemene belangen tegenover die van de bij die besluiten betrokken individuele burgers. Daarbij mogen op grond van artikel 3:4 lid 2 AWB de voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen. Belanghebbenden zijn daarbij uiteraard niet slechts zij die uiteindelijk aan de rechterlijke bel trekken, maar **allen** met rechtstreeks bij het door de gemeente te nemen besluit betrokken belangen, waaronder ook gezondheidsbelangen.

De gedachte vat post dat van een ordentelijke afweging in het onderhavige dossier niet echt sprake is geweest.

Bij een behoorlijke afweging zou de gemeente bijvoorbeeld hebben gezocht naar minder bezwaarlijke locaties voor de plaatsing van de UMTS-mast. Die zoektocht heeft zich echter niet echt voorgedaan.

De gemeente heeft reeds in een stadium ver vóór de uiteindelijke vergunningverlening KPN Mobile toestemming verleend voor het graven van de voor de UMTS-mast noodzakelijke elektrakabels op de plek waar de mast volgens die uiteindelijke vergunning zou gaan verrijzen, nabij het scholencomplex en het Sportpark De Dulen. Een en ander blijkt uit het als bijlage 5 bij het beroepschrift gevoegde emailbericht van bewoners van de Meidoornlaan, direct aan de overzijde van de Nieuwveenseweg. Zij geven aan dat de kabels er reeds lagen ten tijde van de bouw van het scholencomplex.

Het scholencomplex is opgeleverd op 30 november 2007. De aanvraag van de vergunning dateert van mei 2008. Verder blijkt uit de foto van de plaats waar de mast dient te verrijzen in het Square Legal-rapport (stuk B 6 van het door verweerder bij de Rechtbank ingediende procesdossier) dat reeds voor mei 2007 deze plaats door KPN Mobile is uitverkoren. De foto toont een bruggetje bij het tennispark dat in mei 2007 is verwijderd.

Het ver vooruitlopend op de vergunningaanvraag en zeer ver op de vergunningverlening ingraven van de voor de zendmast noodzakelijke elektrakabels is een bewijs dat het niet de bedoeling is geweest te zoeken naar alternatieve locaties. In strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel van artikel 3:2 AWB!

Die zoektocht zou de gemeente op basis van het genoemde evenredigheidsbeginsel temeer hebben dienen te entameren gelet op de vele stukken die wij haar hebben overhandigd, waaruit van de zeer vele verontrustende wetenschappelijke (en andere) aanwijzingen blijkt dat de gezondheid, met een plaatsing dichtbij van een telecommunicatiemast, in het geding is. Aanwijzingen die gelet op de diverse wetenschappelijke en andere bronnen waaruit zij voortkomen, en hun consistentie, zijn opgeschoven richting bewijzen voor de schadelijkheid van de door de telecommunicatieantennes veroorzaakte straling.

De gemeente heeft besloten op al deze stukken geen acht te slaan, daar niet op te reageren en vast te houden aan het uitgesleten dogma dat de Gezondheidsraad als repeterend mantra blijft prevelen: “de elektromagnetische straling blijft binnen de blootstellingslimieten van de ICNIRP en levert derhalve geen gezondheidsgevaaren op.” De gemeente geeft daarbij aan geen eigen beleidsruimte te hebben om gezondheidsafwegingen te maken.

Wij waren en zijn evenwel nog steeds van mening dat de gemeente op basis van de eerder genoemde artikelen 3:2 en 3:4 AWB verplicht is zich rekenschap te geven van de met haar besluit gemoeide gezondheidsbelangen. Ook de Woningwet kent vanaf 1 april 2007 de eis dat de overheid, in casu de gemeente, zich bij de toepassing van deze wet moet laten leiden door een zorgplicht ten opzichte van de veiligheid en gezondheid van de aan haar zorgen toevertrouwde burgers. Zie bijvoorbeeld artikel 2 van de Woningwet. Ook het statuut dat onze samenleving regardeert, de Grondwet, geeft aan dat de overheid een taak heeft in relatie tot het bevorderen van onze gezondheid. Zie bijvoorbeeld artikel 22 GW. In artikel 11 GW wordt verder een ieder de onaantastbaarheid van zijn lichaam gegarandeerd.

In artikel 10 GW wordt tenslotte het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van een ieder geregeld. Wordt die persoonlijke levenssfeer niet op een onheuse en onrechtmatige wijze aangetast door het gegeven dat als gevolg van de plaatsing van de bestreden telecommunicatiemast, elektromagnetische straling, waarvan het op zijn minst zeer aannemelijk is dat zij gezondheidsklachten zal gaan veroorzaken, de woningen van omwonenden ongewild en ongevraagd zal binnendringen! Zij zullen deze hun woningen binnendringende elektromagnetische straling dienen te ondergaan, waarvan in ieder geval de lange termijn effecten op hun gezondheid op zijn gunstigst ongewis zijn.

Wat blijft er over van het in artikel 5:1 lid 1 BW “meestomvattende recht dat een persoon op een zaak kan hebben” als hij in zijn eigen woning wordt bestraald door een telecommunicatiemast waarvoor zijn instemming niet is gevraagd. (zie het interview met een oud-rechter in Duitsland, die bestraling van woningen illegaal noemt: <http://www.suedkurier.de/region/kreis-konstanz/konstanz/Bestrahlung-der-Wohnung-bdquo-illegal-ldquo-:art372448,4675744>)

Even afgezien van het verbod voor rechters tot constitutionele toetsing (artikel 120 GW, waaraan overigens thans wat geknabbeld wordt door een initiatiefwetsvoorstel van Groen Links) kan de gemeente het zich niet permitteren zich te onttrekken aan dergelijke spelregels van haar samenleving en dient zij zich daarnaar te gedragen zonder zich te verschuilen achter een oekaze dat de afweging van de gezondheidsbelangen van aan haar zorg toevertrouwde burgers niet tot haar beleidsruimte behoort.

3. Rechterlijke toetsing

3.1. Zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel, en de zorgplicht uit de Woningwet

Het verbod van het constitutioneel toetsen van wet- en regelgeving kan uw rechtbank echter niet weerhouden om te toetsen of het bestreden besluit van de gemeente past binnen het raamwerk van het hiervoor genoemde zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel van de artikelen 3:2 en 3:4 AWB, alsmede dat van de zorgplicht van de Woningwet. U bent verder als rechter ook niet gebonden aan de genoemde oekaze dat het toetsen of sprake is van onverantwoorde gezondheidsrisico's slechts aan de centrale overheid is voorbehouden.

3.2. Artikel 8 EVRM

Bovendien dient u het besluit te toetsen aan het recht op eerbiediging van het privé-, familie- en gezinsleven, mede omvattend het recht op bescherming van een ieders gezondheid, als vastgelegd in artikel 8 EVRM. Daarover hebben wij reeds het een en ander opgemerkt ten aanzien van de uit, het in de nationale context vergelijkbare, artikel 10 GW voortvloeiende rechten. Voor een toepassing van genoemd artikel 8 EVRM willen wij uw Afdeling verwijzen naar bladzijde 3 van het artikel “Mensenrechten en milieu” van mr. Jonathan Verschuuren (zie <http://amo.uvt.nl/show.cgi?fid=4974>), waarin de zaak López-Ostra wordt behandeld als voorbeeld van toepassing van het artikel. Het voorzorgsbeginsel (hierna verder behandeld) dient om dit mensenrecht nader handen en voeten te geven.

3.3. Het voorzorgsbeginsel

Verder dient u het besluit, zowel direct, als indirect via het hiervoor genoemde zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel van de artikelen 3:2 en 3:4 AWB, te toetsen aan het voorzorgsbeginsel van artikel 191 lid 2 (juncto artikel 168) van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU). Het VWEU geeft, evenals het EVRM, supranationaal van toepassing zijnde regels, waarvan dus het voorzorgsbeginsel er één is.

De definitie van het voorzorgsbeginsel is te vinden in het zogeheten Brundtland rapport (1987) en de Rio Declaration (1992) (zie:

<http://www.un.org/documents/ga/conf151/aconf15126-1annex1.htm>), mede ondertekend door Nederland. Vrij vertaald luidt deze definitie:

“als er kans is op serieuze of onomkeerbare schade, dan mag het gebrek aan volledige wetenschappelijke zekerheid niet gebruikt worden als reden om maatregelen uit te stellen.”

Artikel 15 van de Rio Declaration zegt dan dat in zo'n geval “the precautionary approach **shall** be widely applied by States”.

Ook op “zorgwekkende mogelijke ontwikkelingen op de lange termijn en voor het welzijn van de komende generaties” heeft het voorzorgsbeginsel betrekking.

-zie “Mededeling van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 2 februari 2000 over het voorzorgsbeginsel”:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52000DC0001:NL:HTML>

In de genoemde Mededeling wordt overigens het voorzorgsbeginsel veel ruimer van toepassing verklaard dan slechts ten aanzien van het milieu. Ook ten aanzien van gezondheidsrisico's is het beginsel van toepassing. In de Mededeling wordt verder aangegeven dat binnen het toepassingsgebied van het voorzorgsbeginsel ook specifieke situaties vallen “waarin het wetenschappelijk bewijsmateriaal ontoereikend is, geen uitsluitel geeft of onzekerheden bevat en er op grond van een voorlopige, maar objectieve risico-evaluatie **aanwijzingen** zijn dat er gegronde redenen zijn om te vrezen dat de potentieel gevaarlijke gevolgen voor het milieu of de gezondheid van mensen ... wel eens onverenigbaar met het door de Gemeenschap gekozen hoge beschermingsniveau (vergelijk ter zake ook artikel 168 lid 1 VWEU: “Bij de bepaling en uitvoering van elk beleid en elk optreden van de Gemeenschap wordt een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid verzekerd.”) zouden kunnen zijn.”

In de Mededeling wordt ook vermeld dat “Zelfs als het wetenschappelijk advies in wetenschappelijk kringen slechts door een minderheid wordt gesteund moet naar behoren rekening worden gehouden met hun meningen, mits deze minderheid geloofwaardig is en een goede reputatie heeft.”

En, “In situaties waarin de schadelijke gevolgen zich pas heel lang na blootstelling voordoen, is de oorzaak-gevolgrelatie wetenschappelijk moeilijker aan te tonen en – daarom – moet vaak het voorzorgsbeginsel worden toegepast.”

In Bijlage III van de Mededeling wordt opgemerkt “Wanneer de beschikbare gegevens ontoereikend zijn of geen uitsluitel geven, zou een voorzichtige aanpak met het oog op de bescherming van milieu, gezondheid of veiligheid kunnen bestaan in uitgaan van het ergste geval. Als dat vaak gebeurt, zal dat tot overdrijving van het reële gevaar leiden maar het geeft een zekere waarborg dat het risico niet wordt onderschat.”

In de genoemde Mededeling wordt verder nadrukkelijk aangegeven dat bij het bepalen van de kosten (en baten) van maatregelen om de eventuele gezondheidsrisico's in te dammen rekening gehouden dient te worden met het algemene beginsel en de jurisprudentie van het Hof dat bescherming van de gezondheid voorrang heeft boven economische belangen.

Wij willen uw Afdeling ook wijzen op de jurisprudentie gewezen ter zake van het verzorgingsbeginsel zoals deze in Bijlage I van de Mededeling wordt genoemd.

In het Groenboek "De algemene beginselen van het levensmiddelenrecht in de Europese Unie" van 30 april 1997 geeft de Commissie, tenslotte, aan dat "Wanneer een volledige risicobeoordeling niet mogelijk is, de maatregelen gebaseerd dienen te zijn op het verzorgingsbeginsel." Met andere woorden: Bij twijfel niet inhalen!

Natuurlijk zijn er wetenschappelijke rapporten die suggereren dat van gezondheidsrisico's geen sprake is.

Veelal zijn dit rapporten die gesubsidieerd zijn door de telecom-industrie. Als evenwel een slager zijn eigen vlees keurt, kan niet verwacht worden dat deze dit vlees af zal keuren.

Nog afgezien van het feit dat de lange termijn-effecten volkomen ongewis zijn, kunnen wij op basis van de vele rapporten die wij u hebben voorgelegd en waaruit wel degelijk van (ernstige) gezondheidsrisico's blijkt, concluderen dat er ten minste sprake is van wetenschappelijke twijfel. Er dient dan ook niet ingehaald te worden! Vertaald naar de aan u voorgelegde casus: de UMTS-mast dient bij voorkeur niet geplaatst te worden en anders op een veilige afstand van woningen, scholen en dergelijke.

Dat de Gezondheidsraad zich (nog) niet achter deze wetenschappelijke twijfel schaart maakt deze twijfel niet minder gerechtvaardigd. Wij willen hierbij wijzen op onder andere het asbest-, kwikamalgaam- en tabakdossier. In die dossiers was al ruim drie decennia, c.q. geruime tijd (het kwikamalgaam-dossier) bekend dat er grote gezondheidsrisico's kleefden aan het gebruik van asbest (de eerste wetenschappelijke rapporten die gewag maakten van de gezondheidsrisico's van asbest dateren van de eerste jaren van de 20ste eeuw, i.e. begin 1900!), kwikamalgaam en het roken van tabak, voordat de Gezondheidsraad besloot de alarmbellen te rinkelen. Vele onnodige doden zijn van die te late waarschuwing het gevolg geweest, of zullen daarvan in de nabije toekomst alsnog het gevolg zijn.

In de Commissie Elektromagnetische Velden, een commissie uit de gelederen van de Gezondheidsraad die zich bezighoudt met het dossier "elektromagnetische straling" en bestaat uit 11 commissieleden, is de meerderheid (7 leden) verder geen gezondheidswetenschapper, doch fysicus of ingenieur. Van deze Commissie mag dan ook geen voldragen oordeel verwacht worden over de gezondheidsrisico's van elektromagnetische straling.

Dat is evenwel wél de taak die haar is toebedeeld. Met alle gevaren van dien wanneer men blindvaart op de adviezen op gezondheidsterrein van deze commissie.

Over de merkwaardige samenstelling van de Commissie Elektromagnetische Velden kan verder nog opgemerkt worden dat als secretaris optreedt de heer Van Rongen, terwijl dezelfde heer Van Rongen optreedt als lid van het ICNIRP, welker blootstellingslimieten de heer Van Rongen, maar dan weer met de pet op van lid van de Commissie Elektromagnetische Velden, onafhankelijk op hun merites dient te beoordelen. Daarnaast verricht de heer Van Rongen ook nog werkzaamheden voor de WHO.

Dat moet toch op zijn minst wat tunnelvisie opleveren.

Het Europees Parlement heeft zich (op een vraag van het Deense parlements lid Christel Schaldemose en het daaropvolgende antwoord van de Europese Commissie) op 18 maart 2009 uitgesproken tegen het gelijktijdig lidmaatschap van zowel ICNIRP als van nationale adviescommissies zoals de Commissie Elektromagnetische velden van de Nederlandse Gezondheidsraad. In de woorden van het Europees Parlement:

“As indicated above, the Commission realises that being or having been a member of the ICNIRP could be seen to have reduced the independence of the individuals concerned.”

Ten aanzien van de heer Van Rongen willen wij uw Afdeling ook nog attent maken op de zeer kameraadschappelijke toon waarin deze de heer Van Stralendorff van KPN Mobile (partij in deze procedure) aangeeft dat de rechter eigenlijk niets zou mogen doen met de uitkomsten van het Interphone-rapport. Dat rapport zou namelijk niet zien op de elektromagnetische straling van zendmasten. Nog afgezien van de vraag of die elektromagnetische straling nu zoveel anders is als die afkomstig van een mobiele telefoon, quod non (sterker: deze straling is, zeker op korte afstand forser, en daarnaast ook nog eens continu, **24/7/365**), is het lichtelijk aanmatigend als de heer Van Rongen naast de twee andere petten ook nog eens de rechterlijke pet gaat opzetten.

4. Onze standpunten

Wij zijn van oordeel dat er meer dan voldoende serieuze wetenschappelijke aanwijzingen zijn die nopen tot het toepassen van het voorzorgsbeginsel, direct, of indirect, b.v. door middel van invulling van het zorgvuldig- en evenredigheidsbeginsel, en van de mensenrechten van artikel 8 EVRM en het straks nog te noemen artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. Temeer nu de veiligheidsschil van de blootstellingslimieten aantoonbaar ernstige tekortkomingen vertoont, en er ten aanzien van de onafhankelijkheid en/of expertise van de Gezondheidsraad en de Commissie Elektromagnetische Velden, als waakhonden van onze gezondheid (nog niet een bleek blaffend...), serieuze vraagtekens te plaatsen zijn.

De toepassing van het voorzorgsbeginsel dient in casu naar onze mening in te houden dat

- **primair**, van plaatsing van de mast wordt afgezien;
- **subsidiar**, de plaatsing wordt verlegd naar een locatie op minimaal 400 meter van woningbouw en scholen.

Op de na de beroepsprocedure aan ons ter kennis gekomen wetenschappelijke aanwijzingen zullen wij in de punten 8 en 9 nader ingaan.

Wij zullen de bovenstaande samenvatting en actualisering van de motivering van het overeenkomende deel van het beroepschrift, eerst doen volgen door

- een inhoudelijke reactie op de uitspraak van de Rechtbank (punt 5), om te vervolgen met
- een verdieping van en aanvulling op onze argumenten om tot toepassing van het voorzorgsbeginsel over te gaan (punt 6),
- het veiligheidshiaat dat in de op de blootstellingslimieten gebaseerde verantwoordingsketen verscholen ligt (punt 7),
- een aanvulling op de eerdere, bekend veronderstelde, wetenschappelijke rapporten die u (moreel, maar ook juridisch) dwingen uw rechterlijke verantwoordelijkheid te nemen (punt 8),
- een aantal stukken die aangeven dat er ten aanzien van aan elektromagnetische straling blootgestelde kinderen grotere gezondheidsrisico's bestaan (punt 9),
- een opsomming van eerder in de procedure ingebrachte stukken (10),
- een verzoek om een proceskostenvergoeding (punt 11), om te besluiten met een
- slotwoord (punt 12).

5. Inhoudelijk commentaar op de uitspraak van de Rechtbank van 22 december 2010

In dit punt willen wij ingaan op de uitspraak van de Rechtbank Den Haag van 22 december 2010.

Vooraf:

In de procedure voor de Rechtbank heeft KPN Mobile diverse stukken ingebracht waaruit blijkt van het gewicht dat zij toedicht aan het zogeheten COFAM II-onderzoek. Dat onderzoek is in Zwitserland uitgevoerd naar aanleiding van de negatieve gezondheidseffecten die TNO in haar COFAM I-onderzoek (2003), bij een zeer lage elektromagnetische straling, causaal daarmee verbond. Het gaat dan om de volgende gezondheidsklachten:

- Duizeligheid
- Nervositeit
- Pijn op de borst of ademhalingsmoeilijkheden of het gevoel hebben niet genoeg lucht te hebben
- Gedeelten van het lichaam voelen verdoofd of tintelen
- Gedeelten van het lichaam voelen zwak aan
- Zich niet kunnen concentreren

- Gemakkelijk verstrooid
- Gemakkelijk het geduld verliezen
- Rusteloos- of schrikachtigheid
- Boosheid

Zie voor een analyse van het COFAM I-onderzoek:
<http://www.stopumts.nl/doc.php/Onderzoeken/86>

Zie voor het COFAM I-onderzoek:
[http://www.milieuziektes.nl/Rapporten/TNO-FEL%20REPORT_03148%20\(Definitief\).pdf](http://www.milieuziektes.nl/Rapporten/TNO-FEL%20REPORT_03148%20(Definitief).pdf)

Het COFAM II-onderzoek diende om de geest weer in de fles te krijgen. De veiling van de UMTS-licenties die de Nederlandse staat bijna 3 miljard euro zou opleveren zou daarmee immers wel eens op het spel kunnen komen te staan. De economische belangen van de telecommunicatie-industrie verhielden zich ook niet echt goed met de uitkomsten van het COFAM I-onderzoek. Het in Zwitserland verrichte COFAM II-onderzoek zou, zo werd door de Nederlandse overheid met graagte vermeld, hebben uitgewezen dat er geen enkele reden is voor ongerustheid, ook niet op de lange termijn. De heer Van Geel is echter voor deze onterechte gezondheidsclaim in het parlement teruggefloten. Het onderzoek richtte zich immers niet op de lange termijn effecten van elektromagnetische straling.

Het COFAM II-onderzoek is verder tot op de dag van vandaag niet integraal gepubliceerd. Ondanks de geruststellende woorden circuleren er op internet allerlei verhalen van deelnemers (b.v. Roger Meier en Armin Furrer) aan dat onderzoek die juist aangeven dat zij bij zeer lage stralingsdoses onwel werden, flauwvielen, niet meer wisten hoe ze thuis gekomen zijn etc. (zie: <http://www.stopumts.nl/doc.php/Artikelen/923>)

Het COFAM-II-onderzoek was nog niet gereed of de gemeente Zürich, de gastheer van het onderzoek, verbood een verder uitrol van UMTS-antennes. Verder willen wij hier nog het verhaal in herinnering roepen van de Zwitserse Justitie die haar kantoor voor 500.000 Zwitserse franken stralingsvrij laat maken op kosten van de belastingbetaler. (zie bijlage 5 van de conclusie van repliek, en <http://gigahertz.ch/pages/posts/schweizer-justizbehoerden-werden-vollends-unglaubwuerdig1633.php>) Het gastland van het COFAM II-onderzoek hecht zelf dus niet zoveel geloof aan de gezondheidsclaim die de Nederlandse overheid en de telecommunicatie-industrie aan het onderzoek ontlenu.

Verder is het COFAM II-onderzoek geen (wetenschappelijk vereist!) replica-onderzoek en kan aan dat onderzoek dan ook geen enkel wetenschappelijk gewicht toegekend worden.

De uitkomsten van het COFAM I-onderzoek staan daarmee nog steeds overeind! Wij achten een en ander zo wezenlijk dat wij de beschouwing van de rechterlijke uitspraak ermee aanvangen.

De rechterlijke uitspraak zelf:

Onder “**II Overwegingen, Bouwplan**” wordt gesuggereerd dat er een noodzaak zou zijn de telecommunicatiemast op het industrieterrein te Nieuwkoop te verwijderen. Die noodzaak kunnen wij niet constateren. De grond waarop deze mast staat is eigendom van de gemeente Nieuwkoop. De gemeente heeft het dan ook zelf in de hand om de mast aldaar al dan niet te laten staan. De onder dat kopje gestelde bereikbaarheidsproblemen zijn ons nimmer door de gemeente, hoewel daarom gevraagd, geconcretiseerd. Daarbij willen wij opmerken dat de in de procedure eerder door KPN Mobile ingebrachte bereikbaarheidskaartjes geen inzage geven van het bereik dat verkregen zou kunnen worden door het upgraden van de huidige telecommunicatiemast op het industrieterrein. En dat is toch wel relevant in de beoordeling van de noodzaak de mast aldaar te verwijderen en een nieuwe elders te plaatsen.

Onder “**II Overwegingen, Ontvankelijkheid**” wordt gesteld dat tussen de woning van ondergetekende en de zendmast sportvelden zouden liggen. Die liggen evenwel niet tussen de woning van de ondergetekende en de geplande telecommunicatiemast, maar erachter.

De ondergetekende is verder van mening dat hij wel degelijk als belanghebbende heeft te gelden. Wij verwijzen daarvoor naar de bijgevoegde link: <http://www.stopumts.nl/pdf/SOS%20bericht%20vanuit%20Zuid%20Afrika%20NL.pdf>, een brief aan mevrouw Van Deventer van het WHO-EMF-project, waarin op bladzijde 3 e.v. in de databases van de WHO opgenomen wetenschappelijke, alle peer-reviewed, rapporten worden opgesomd, die **alle** een duidelijk verband tonen tussen de elektromagnetische straling van de telecommunicatieantennes, niet begrensd door die binnen een radius van 400 meter tot woningbouw, en gezondheidsproblemen, waaronder een verhoogd risico op kanker.

Om de procedure niet verder te vertroebelen met discussies over wanneer nu precies een veilige afstand ten opzichte van een telecommunicatiemast wordt bereikt, en sec als gemachtigde te kunnen optreden, heeft ondergetekende berust in het gegeven dat hij geen belanghebbende in deze kwestie is. Dat is evenwel niet het gevolg van het feit dat ondergetekende meent dat hij dat juridisch daadwerkelijk niet is, maar meer een gevolg van het feit dat ondergetekende het verstandiger acht slechts als gemachtigde in dit dossier op te treden.

De Rechtbank geeft overigens bij de ontvankelijkheidsvraag met betrekking tot ondergetekende aan dat schadelijke straling ten aanzien van diens perceel niet aannemelijk is, om te vervolgen met de opmerking dat “De afstand van ruim 400 meter **in dit geval** te groot is .....

Afgezien van het feit dat wij van oordeel zijn dat de veiligheidsgrens ten aanzien van elektromagnetische straling arbitrair is, en zeker (!) 400 meter bedraagt, maar waarschijnlijk meer, geeft de opmerking van de Rechtbank naar onze mening a contrario wel aan dat bij mindere afstanden tot de mast dan de afstand tot de woning van de ondergetekende de schadelijke straling *wel* aannemelijk is. Zoals dus ten aanzien van de basisscholen (300 meter), scoutinggebouw (310 meter), het gebouw van de hondenclub (20 meter!), de velden 2 en 3 van de voetbalvereniging SV Nieuwkoop (210 resp. 230 meter), het hockeyveld (90 meter), de woningen van mevrouw X en de heer Y (270 meter), de woning van mevrouw Z (140 meter), en het tennispark (65 meter), de plek waar de heer P zeer veel vertoeft als groundsman.

Dat brengt ons tevens bij de ontvankelijkheid van de heer P en mevrouw X als belanghebbenden. De Rechtbank heeft geoordeeld dat nu zij geen zienswijzen hebben ingediend in de onderhavige procedure hun belanghebbendenschap sneuvelt op artikel 6:13 AWB. Wij zijn evenwel van mening dat het door hen niet ingediend zijn van een zienswijze hen in redelijkheid niet verweten kan worden.

In het Witte Weekblad, het plaatselijke suffertje, van 1 oktober 2008, wordt het ontwerpbesluit omschreven dat 6 weken ter inzage ligt en waarbij wordt gesproken over het “plaatsen van een zendmast voor de mobiele telefonie op het perceel “Nieuwveenseweg ongenummerd (nabij de sportvelden) in Nieuwkoop”. (zie stuk C 3 van het door de verweerder bij de Rechtbank ingediende procesdossier)

Uit dit bericht was voor de genoemde belanghebbenden volkomen onduidelijk waar de desbetreffende mast zou komen. De Nieuwveenseweg is een kilometerslange weg, terwijl de term “nabij” zeer rekbaar is. Van de zendmast is verder evenmin aangegeven dat deze bijna 40 meter hoog zou gaan worden! Op basis van deze informatie konden deze belanghebbenden nimmer weten dat zij rechtstreeks geraakt zouden worden in hun belangen.

De ongerichte, ongespecificeerde en weinig concrete informatie leidt naar onze mening tot verschoonbaarheid aan de zijde van deze belanghebbenden die maakt dat zij op grond van artikel 8:26 AWB wel als belanghebbenden tot de procedure toegelaten moeten worden.

Bij dit alles speelt verder het volgende.

Onder “**II Overwegingen, Vrijstelling**” wordt door de Rechtbank aangegeven dat bij de beslissing om al dan niet vrijstelling te verlenen van het bestemmingsplan “alle daarbij betrokken belangen” in aanmerking worden genomen. Die belangen omvatten dan toch ook die van mevrouw Q en de heer R, en mensen die zeer dichtbij de geplande zendmast komen te wonen, b.v. de mensen in de Meidoornlaan en de rest van de Nieuwkoopse “bomenbuurt”.

De bij het besluit te betrekken belangen betreffen toch niet alleen die van de eisers? Bij het nemen van het besluit zijn die uiteraard immers nog niet bekend. Over het al dan niet noodzakelijk zijn van de geplande mast hebben wij in het voorgaande al het een en ander vermeld.

In aanvulling op hetgeen de Rechtbank in de eerste alinea van bladzijde 5 als door ons gehanteerde rechtsgronden noemt, willen wij opmerken dat wij tevens een beroep hebben gedaan op het zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel van de artikelen 3:2 en 3:4 AWB, en de invulling van die artikelen aan de hand van het voorzorgsbeginsel. Verder heeft het in die alinea genoemde Europees Parlement in haar Resolutie van 2 april 2009 niet alleen het voorzorgsbeginsel genoemd maar ook de oproep een veilige afstand van o.a. scholen te houden met het plaatsen van een telecommunicatiemast.

Ten aanzien van het gestelde in de derde alinea van bladzijde 5 van de uitspraak willen wij nogmaals opmerken dat ons het bereikbaarheidskaartje is onthouden uitgaande van handhaving van de (geupgrade) mast op het industrieterrein. Er is verder aantoonbaar niet gezocht naar alternatieve locaties voor de zendmast. De elektrakabels waren reeds langere tijd voor de vergunningaanvraag op de geplande plaats ingegraven. Zie hierover het eerder vermelde.

In tegenstelling tot hetgeen de Rechtbank de verweerder napraat is er op de geplande locatie in het geheel geen sprake van een “zeer geringe bebouwingsdichtheid”. Er ligt ondertussen een behoorlijke woonwijk omheen, die alleen maar zal uitbreiden, terwijl aan de overzijde van de Nieuwveenseweg de dichtbebouwde bomenbuurt ligt. De huidige locatie van de zendmast op het industrieterrein ligt in dat kader vanuit het gezondheidsperspectief veel gunstiger!

De Rechtbank geeft aan dat de mast aan het zicht wordt onttrokken door lommerrijk groen. Wij willen u ter zake meegeven dat deze beschutting in de herfst en winter (toch al gauw de helft van het jaar) de natuurlijke neiging heeft weg te vallen.

De in de uitspraak van de Rechtbank omarmde opmerking van de verweerder dat het voorzorgsbeginsel niet met succes ingeroepen kan worden omdat “niet blijkt van bewezen schadelijke gevolgen voor de gezondheid van omwonenden” is een volkomen miskennis van de plaats van het voorzorgsbeginsel in het internationale maar ook nationale recht voor zover betrekking hebbende op de bescherming van milieu en gezondheid.

Dat beginsel is er nu juist voor om de bevolking te beschermen als er aanwijzingen zijn voor serieuze en onomkeerbare gezondheidsschade van bepaalde te vergunnen handelingen terwijl die schade wetenschappelijk nog niet volledig gekoppeld kan worden aan het effect van het vergunde handelen. Wij willen bij een en ander verder volstaan met een verwijzing naar punt 3 hiervoor en het hieronder gestelde over het voorzorgsbeginsel.

Van die schadelijke effecten hoeft dus nog niets te “blijken” en die effecten hoeven ook nog niet “bewezen” te zijn. Als dat namelijk zo zou moeten zijn, heeft het woordje “voorzorg” in de term “voorzorgsbeginsel” toch geen enkele waarde meer!

Wij verwijzen in dit verband ook nog naar de zaak Pfizer Animal Health (T-13/99) (zie: <http://www.europadecentraal.nl/menu/1239/Voorzorgsbeginsel.html>), waarin met zoveel woorden door het Hof Van Justitie wordt geoordeeld dat “Dit anders namelijk het voorzorgsbeginsel zijn nuttig effect zou ontnemen.”

In de laatste alinea schurkt de Rechtbank aan bij uitspraken van uw Afdeling inzake het voorzorgsbeginsel en zoekt daar haar toevlucht. In de aangehaalde uitspraken van uw Afdeling wordt evenwel telkens aangegeven dat “de voorhanden zijnde onderzoeken **thans** geen aanleiding geven om te oordelen dat UMTS-masten niet bij woonbebouwing mogen worden opgericht.” Het woordje “thans” wordt telkens gekopieerd uit eerdere uitspraken van uw Afdeling terwijl de wetenschappelijke rapporten die waarschuwen voor de zeer ernstige gevolgen van elektromagnetische straling zich steeds hoger opstapelen en vanuit alle hoeken van de wereld een zelfde verontrustend geluid laten horen, gehoord overigens door vele artsen wereldwijd, door diverse overheden, door het Europees Parlement en door diverse buitenlandse rechterlijke colleges.

Het is dus ondertussen al lang niet redelijk meer aansluiting te zoeken bij het standpunt van de Gezondheidsraad, zoals de Rechtbank van oordeel is. Een standpunt dat verder niet bij alle vertegenwoordigers daarvan leeft. Over de ondeugdelijke samenstelling van de Commissie Elektromagnetische Velden van de Gezondheidsraad, de portefeuillehouder van het dossier “Elektromagnetische straling”, hebben wij in het voorafgaande al het een en ander opgemerkt.

Verder kan ter zake van de aanbevelingen van de Commissie Elektromagnetische Velden van de Gezondheidsraad nog opgemerkt worden dat zij tot stand zijn gekomen met medewerking van Prof. Brussaard. Consulente van de telecommunicatie-industrie! Al deze aanbevelingen zouden met terugwerkende kracht nietig verklaard moeten worden. Ook de rechtbank kan zich derhalve niet beroepen op deze aanbevelingen en deze Commissie.

De Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid neemt vervolgens in het door ons in de prelude naar het hoger beroep genoemde rapport “Onzekere Veiligheid. Verantwoordelijkheden rond fysieke veiligheid” ook expliciet afstand van de veiligheidsclaim van de Gezondheidsraad in dit dossier. De WRR spreekt ter zake van het dossier elektromagnetische straling van een “fysiek veiligheidsrisico”.

Terugkomend op de buitenlandse rechterlijke colleges van vier alinea’s terug: wij bestrijden voluit dat de door ons ingebrachte uitspraken van buitenlandse (EU-) rechters geen juridische werking zouden hebben in Nederland. Als daarmee bedoeld wordt dat er geen direct beroep op mogelijk is, dan is dat waar en logisch, maar dan tevens een verschrikkelijke open deur.

Wij zijn echter voluit van oordeel dat die rechtspraak meehelpt bij het invullen van het EU-voorzorgsbeginsel waaraan niet alleen de landen van de buitenlandse rechterlijke colleges gebonden zijn, maar ook Nederland. En haar rechterlijke macht.

-Ter aanvulling: op 5 maart 2009 heeft een Franse rechter in Angers de installatie van een zendmast op basis van het voorzorgsbeginsel verboden. (zie: http://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Internationaal/3405/frankrijk_recht_bank_in_angers_verbiedt_installatie_zendmast_%28voorzorgsbeginsel%29)

Overigens vermeldt de Rechtbank in de eerste alinea van bladzijde 6 dat “Ook in dit geval” er geen aanwijzingen bestaan dat KPN Mobile apparatuur zal gebruiken die niet aan de normen, waaronder de blootstellingslimieten, voldoet. “Ook in dit geval” slaat daarbij op het voorafgaande waarin de aansluiting bij het standpunt van de Gezondheidsraad redelijk wordt geacht, terwijl dit door het gebruik van de woorden “Ook in dit geval” nu direct wordt gekoppeld aan de blootstellingslimieten. Met andere woorden: volgens de Rechtbank brengt het voldoen aan de blootstellingslimieten mee dat het volgen van het standpunt van de Gezondheidsraad redelijk is.

Die blootstellingslimieten hebben echter slechts waarde als een thermische limiet en dan nog slechts ingeval van een zeer kortdurende (6 minuten, zie punt 7) bestraling, terwijl de geplande mast “24/7/365” zal stralen.

Wij achten het bouwplan dan ook in tegenstelling tot de Rechtbank niet aanvaardbaar!

6. Verdieping van en aanvulling op argumenten om tot toepassing van het voorzorgsbeginsel over te gaan

Onder punt 3 hiervoor hebben wij o.a. ruim stilgestaan bij het voorzorgsbeginsel als basis voor rechterlijk ingrijpen in het onderhavige geschil, al dan niet via het zorgvuldigheids- en het evenredigheidsbeginsel, dan wel als instrument om een mensenrecht als dat van artikel 8 EVRM mee in te vullen.

In dit punt willen wij het voorzorgsbeginsel verder belichten en elaboreren. Daarmee willen wij benadrukken dat het beginsel volop in beeld behoort te komen bij de beoordeling of het gemeentelijk besluit tot verlening van de lichte bouwvergunning en het besluit vrijstelling te verlenen ex artikel 19 lid 3 WRO, gelet op al hetgeen omtrent de gezondheidsrisico's van elektromagnetische straling van telecommunicatieantennes bekend is, voldoende zorgvuldig is geweest, dan wel strijdt met het genoemde beginsel, eventueel als nadere invulling van het mensenrecht van artikel 8 EVRM, het hierna nog te noemen artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM, dan wel van het zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel.

In het rapport “Regulering van onzekere risico’s van nanomaterialen” (<http://www.evaluatiemilieuwetgeving.nl/Download/109115.aspx?t=Regulering%20van%20onzekere%20risico%27s%20van%20nanomaterialen>) van Structurele Evaluatie Milieuwetgeving, een samenwerkingsverband van een aantal universiteiten op het terrein van milieurecht, wordt:

- Op bladzijde 57 de uitspraak van het Hof van Justitie van 21 oktober 2003 in de zaak “Solvay/Raad en Commissie” behandeld. Uit de uitspraak blijkt van een overheids*verplichting* op basis van het voorzorgsbeginsel te handelen. Tevens vermeldt de uitspraak dat gezondheidsbelangen boven economische belangen dienen te gaan.
- Op bladzijde 66 wordt vervolgens aangegeven dat het voorzorgsbeginsel door de rechter ook wordt toegepast bij het interpreteren van bepalingen die zelf geen voorzorgsbeginsel kennen.
- Op bladzijde 67 wordt aangegeven dat het voorzorgsbeginsel een leidend beginsel is in het Nationaal Milieubeleidsplan, een beginsel waarop de overheid aanspreekbaar is. Het Nationaal Milieubeleidsplan moet op grond van artikel 4.6 lid 3 Wet milieubeheer o.a. toegepast worden op de Flora en Faunawet.

Artikel 2 van die Wet verplicht voor planten en dieren schadelijk handelen achterwege te laten. Dat daarvan sprake is willen wij illustreren met de volgende rapporten.

-Wij verwijzen naar rapporten waaruit blijkt van de schadelijke werking van elektromagnetische werking op planten, en bomen.

1.

De desastreuze situatie van de kastanjeboom begon zich wereldwijd en ook in Nederland te openbaren toen de UMTS-masten zich begonnen uit te rollen. Met de introductie van de GSM-zenders had men overigens in California van doen met het verschijnsel van de Sudden Oak Death. Eikenbomen die zomaar de geest begonnen te geven. In dit rapport van de heer Tuithof, ondertussen door de Landbouwuniversiteit Wageningen onderschreven en wereldwijd in de pers besproken, worden de volgende symptomen van de elektromagnetische kastanjeboomcatastrofe omschreven: craquelieren van de boomstammen, dichtgevouwen bladeren, uitlopers aan de stam, bloedingen, veel korstmos, kale kruinen, immuniteits- en degeneratieproblemen, soms extreme boomgroei, scheuren in de stammen, etc.

<http://www.stopumts.nl/pdf/stralingbomen.pdf>

In dit verband willen wij uw Afdeling ook wijzen op de als link bijgevoegde uitnodiging voor een seminar over het effect van elektromagnetische straling op bomen. Aan dit seminar doet ook Prof. dr. Van Lammeren van de Landbouwuniversiteit Wageningen mee. Dat is overigens ook de universiteit waar Prof. Savelkoul van de Commissie Elektromagnetische Velden doceert.

<http://www.bomencentrumnederland.nl/kwekerij/symposiumomsstraling/0/32/40/>

2.

In een artikel in Raum & Zeit wordt de schade aan bomen uit de doeken gedaan door een voormalige landbouwer die met behulp van foto's laat zien dat de bomen in de richtbundel van de elektromagnetische straling het zwaar te verduren hebben. Het artikel spreekt over kale kruinen, bomen die de neiging hebben van de straling af te groeien, loof- en naaldbomen die al in relatief korte tijd heftig negatief reageren op de elektromagnetische straling, etc.

http://www.puls-schlag.org/download/Raum%20und%20Zeit%202680_147_021.pdf

-Wij verwijzen hier ook naar het rapport van Prof. Kumar (verder genoemd onder punt 8) die verbanden constateert tussen het verdwijnen van bijenvolken en vogels als gevolg van elektromagnetische straling: http://www.dnaindia.com/india/report_its-official-now-radiation-from-your-cell-phone-may-be-killing-you_1489258 Van de koppeling van de bijensterfte aan de elektromagnetische vervuiling blijkt ook uit het verslag van de belevenissen van imkers in Zwitserland: http://www.puls-schlag.org/download/Raum%20und%20Zeit%202680_147_021.pdf Zie tevens:

http://www.stopumts.nl/doc.php/Veel%20gestelde%20vragen/3855/heeft_de_massale_bijensterfte_mogelijk_te_maken_met_elektromagnetische_velden_van_mobiele_telefonie

-En naar het artikel op de site van een kandidaat burgemeester van Stratford, Ontario, Canada, waarin verwezen wordt naar studies waaruit o.a. blijkt van de schadelijke werking van elektromagnetische straling op het voortplantingsvermogen van ooievaars. Verder wordt een oude geschiedenis uit de mottenballen gehaald waarin in 1956 als gevolg van het aanzetten van een radarinstallatie die met dezelfde korte golfstraling werkte als de telecommunicatie-industrie tegenwoordig, over een grote oppervlakte duizenden vogels dood op de grond vielen. Recent is van dergelijke vogels met de "vallende-ziekte" wederom wereldwijd sprake geweest.

<http://martin-weatherall.ca/save-our-swans-stratford-weatherall.html>

-Over de schadelijke gevolgen van elektromagnetische straling op vogels (huismussen, ooievaars e.d.) willen wij uw Afdeling verwijzen naar <http://www.livingplanet.be/emrbirds.htm>

-Verder kan ter zake van de schadelijke gevolgen voor flora en fauna gewezen worden op het rapport van Dr. med. Cornelia Waldman-Selsam over de gevolgen van elektromagnetische straling op bomen en planten.
http://www.broschuere.nu/downloads/ki_forschungsbericht-pflanzen_2010.pdf

-en het rapport van Katie Hagerty over de negatieve gevolgen van elektromagnetische straling op espen.
<http://www.hindawi.com/journals/ijfr/2010/836278.html>

- Op bladzijde 75 wordt aangegeven dat de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid in haar rapport “Onzekere veiligheid. Verantwoordelijkheden rond fysieke veiligheid” (door ons in een eerdere instantie reeds in de procedure ingebracht) van oordeel is dat het voorzorgsbeginsel vraagt om proactief handelen.

In “De betekenis van het voorzorgsbeginsel voor de Nederlandse (milieu)rechtspraak” van Tom Barkhuysen en Fleur Onrust (zie:

<https://openaccess.leidenuniv.nl/bitstream/1887/14820/1/De+betekenis+van+het+voorzorgsbeginsel+voor+de+Nederlandse++milieurechtspraak.pdf>)

geschreven ter gelegenheid van het vertrek van de heer Niels Koeman naar uw Afdeling, wordt:

- Op bladzijde 51 de definitie van Trouwborst van het voorzorgsbeginsel gegeven: “Wanneer er op basis van de best beschikbare informatie, redelijke gronden zijn om te vrezen voor ernstige en/of onomkeerbare milieuschade moet effectieve en proportionele actie ondernomen worden om die schade te voorkomen en/of tegen te gaan, mede in situaties van wetenschappelijke onzekerheid aangaande de oorzaak, omvang en/of waarschijnlijkheid van de mogelijke schade.”
- Op bladzijde 57 wordt de verankering van het voorzorgsbeginsel in het EU-recht omschreven: een verankering van het beginsel in het primaire EU-recht, dat onvoorwaardelijk eist dat het milieubeleid van de EU “shall be based on the precautionary principle”.
- Uit het gestelde op bladzijde 58 blijkt dat het voorzorgsbeginsel vervolgens niet alleen geldt voor het milieubeleid, maar, volgens het Hof van Justitie, ook dient ter bescherming van de gezondheid van mens, dier en plant.
- In het gestelde op bladzijde 62 wordt het door ons eerder ingenomen standpunt onderschreven dat het voorzorgsbeginsel expliciet dient te worden ingelezen in het door artikel 8 EVRM beschermde recht op een privé- en gezinsleven. Uit het gestelde op bladzijde 63 blijkt dat het daarbij met name gaat om de bescherming tegen gezondheidsschade. Wij verwijzen ter zake ook naar het gestelde in de eerste alinea van bladzijde 64.
- Op bladzijde 63 wordt, nog maar eens, aangegeven dat voor toepassing van het voorzorgsbeginsel geen sluitend bewijs nodig is van de causaliteit tussen ziekte en activiteit. Redelijke gronden volstaan daartoe! Dat “maakt het, aldus het gestelde op bladzijde 74, gemakkelijker op te komen tegen eventuele gevaren voor het milieu en gezondheid.”

In het artikel “Mensenrechten en milieu” van mr. Jonathan Verschuuren (zie <http://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=4974>) wordt

- Op bladzijde 2 aangegeven dat een “vermoeden” van ernstige gevolgen maakt dat de activiteit verboden moet worden. Ook al staat wetenschappelijk niet onomstotelijk vast dat de gevolgen ook echt zullen intreden.
- Op bladzijde 5 wordt aangegeven dat de overheid een actieve rol dient te spelen. Het voorzorgsbeginsel moet in acht genomen worden.

Nieuwe beroepsgrond (al dan niet via het voorzorgsbeginsel)

Wij roepen het voorzorgsbeginsel tevens in, voor zover nodig, ter invulling van het in het Eerste Protocol bij het EVRM in artikel 1 aan een ieder (binnen de EU) toegekende recht tot het ongestoord genot van zijn eigendom. Voor zover deze invulling niet nodig is roepen wij de daar omschreven rechten direct in.

Vervolgens constateren wij een inbreuk op dit zeer wezenlijke recht, niet voor niets als eerste in het Protocol opgesomd, als gevolg van de door ons niet geautoriseerde elektromagnetische straling in onze woningen.

Een straling die het genot verder aantast als gevolg van de waardedaling van woningen nabij een telecommunicatiemast. Wij hebben hiervan eerder getuigd in de aanloop naar het onderhavige hoger beroep. Hetgeen door Duitse makelaars werd aangegeven (waardedalingen tot 50%), wordt bevestigd door een Franse waarschuwing voor waardedalingen tot 30% van huizen nabij een zendmast.

Wij volstaan hier met een verwijzing naar de volgende stukken die betrekking hebben op de Duitse respectievelijk de Franse woningmarkt:

<http://www.openpr.de/news/491987/Wertverlust-durch-Mobilfunkmasten-bei-Immobilien.html>

<http://www.le-buzz-immobilier.com/2009/10/lantenne-relais-ferait-perdre-20-a-30-de-valeur-a-une-maison-0024407#comment-18829>

7. Het veiligheidshiaat

De International Commission on Non-Ionising Radiation Protection, een particuliere organisatie, waarvan de voorzitter Paolo Vecchia op de conferentie van het Onderzoeksinstituut voor Straling in Londen in september 2008 heeft aangegeven dat “de ICNIRP-richtlijnen (blootstellingslimieten, TH) er niet voornamelijk zijn voor de veiligheid”, heeft haar blootstellingslimiet van 10.000.000 $\mu\text{W}/\text{m}^2$ slechts gebaseerd op de thermische effecten van de elektromagnetische velden van elektromagnetische straling.

Uit medisch onderzoek en ervaring is namelijk bekend dat een langdurige verhoging van de lichaamstemperatuur met meer dan één graad Celcius nadelige gevolgen kan hebben voor de gezondheid. Met haar blootstellingslimiet heeft de ICNIRP deze *opwarmingsgrens* dan ook niet overschreden. De ICNIRP heeft in haar zogeheten “Guidelines” ook toegegeven dat de blootstellingslimieten slechts beschermen tegen kortstondige, onmiddellijke gezondheidsgevolgen als gevolg van verhoogde lichaamstemperatuur en geen betrekking hebben op de biologische, a-thermische werking van elektromagnetische straling.

Dat ook de telecommunicatie-industrie op de hoogte is van de schadelijke biologische (a-thermische) effecten van de elektromagnetische straling (waar de blootstellingslimieten, als gezegd, geen rekening mee houden) blijkt uit onderstaande patentaanvraag uit 2004:

-In de patentaanvraag DE 103 45 529 B3 van het Duitse Patentbureau werd aan de firma Siemens op 14 april 2005 een patent verleend ter vermindering van de straling in een telefoonsysteem met een DECT-basisstation. De aanvraag voor het patent werd al op 30 september 2003 ingediend.

In de patentaanvraag WO/2004/075583 over vermindering van elektrosmog bij Wilan (Reduction of Electrosmog in wireless local networks) beschrijft de Zwitserse firma Swisscom zelfs uitvoerig de schadelijke werking van de straling bij dergelijke apparaten.

In de toelichting op de patentaanvraag wordt namelijk een Israëlische studie geciteerd (Mashevich e.a): ‘When, for example, human blood cells are irradiated with electromagnetic fields, clear damage to hereditary material has been demonstrated and there have been indications of an increased cancer risk’, waarna geconcludeerd wordt:

“These findings indicate that the genotoxic effect of electromagnetic radiation is elicited via a non-thermal pathway. Moreover aneuploidy (zie: <http://en.wikipedia.org/wiki/Aneuploidy>) is to be considered as a known phenomenon in the increase of cancer risk.”-

Met deze patentaanvraag schiet Swisscom zichzelf in de voet: de industrie is klaarblijkelijk zeer goed op de hoogte van de schadelijke werking op het menselijk lichaam van elektromagnetische velden zoals die, onder andere, voorkomen bij Dect-telefoons en Wilan.

De ontboezeming van de ICNIRP over de schijnveiligheid van de blootstellingslimieten, alsmede het bewijs van a-thermische, bij de totstandkoming van de blootstellingslimieten niet meegewogen, zelfs ontkende, effecten (zoals cellstress, proteïnesynthese, EEG-veranderingen, DNA-breuken, met carcinogene risico's, etc., en waarvoor kinderen en jeugdigen meer vatbaar zijn) komen beide voor in het AUVA-report van een grote Oostenrijkse verzekeraar. (zie voor dit rapport: http://www.diagnose-funk.ch/assets/2009-7-21_df_bp_auva-report.pdf)

De effecten van de straling op biologische en neurologische processen in ons lichaam, op onze hersenactiviteiten, op ons DNA, de vruchtbaarheid, ons immuunsysteem, ons cellulair systeem, de lange termijn gezondheidseffecten ervan, carcinogene werking van de straling, etc.etc., zijn, als gezegd, als a-thermische effecten, niet bij de totstandkoming van de blootstellingslimieten betrokken geweest.

Of heeft men daar in een grijs verleden juist wel bij stilgestaan maar met een geheel andere achtergrond en een geheel andere insteek?

De limieten zijn oorspronkelijk tot stand gekomen in opdracht en ten faveure van de militaire defensie-industrie. De limieten zijn om die reden hoog vastgesteld. In de jaren '80 van de vorige eeuw kwam de telecommunicatie-industrie opzetten en eigende zich deze limieten, met de bedenkelijke ontstaan- en achtergrond, toe.

De Russen hebben in de jaren '50, '60 en '70 van de vorige eeuw, na een geldverslindend onderzoek naar de effecten van microgolfstraling, de Amerikaanse ambassade in Moskou bestookt met elektromagnetische straling. De gevolgen waren desastreus. Het ambassadepersoneel kreeg te maken met een percentueel extreem hoog aantal kankergevallen, leukemie, chronische hoofdpijn, troebel zicht. Het Amerikaanse ambassadepersoneel diende als proefdieren voor dit "experiment" van de Russen, die bewust op de ontstane effecten, waaronder ook psychische en mentale ontregeling, mikten.

Op cursussen van het **PostAcademisch Technisch Onderwijs** voor gemeenteamttenaren, raadsleden en wethouders wordt deze achtergrond van de blootstellingslimieten ook aangehaald door de eerder vermelde heer Van Rongen. Hij ontkent overigens dat er een (wetenschappelijk) verband zou bestaan tussen de straling en de gezondheidsklachten. De Amerikanen dachten daar evenwel beduidend anders over, zoals uit het gestelde op de volgende bladzijde bij * zal blijken.

- Zie over de dubieuze achtergrond van de blootstellingslimieten het interview met de Zweedse onderzoeksjournaliste en schrijfster Mona Nilsson, die niet alleen de defensie-achtergrond van die limieten noemt, maar ook wijst op de gevaren van elektromagnetische straling voor de gezondheid als gevolg van inwerking van de straling op onze pijnappelklier, en op de grotere risico's die kinderen lopen als gevolg van dergelijke straling.

<http://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Internationaal/5451/redirect>

- Of het artikel Stadsvervuiling zwaar onderschat *Gemeente verandert stad in een magnetron* van Benjamin Adamah in het blad Wij Worden Wakker, die o.a. wijst op de experimenten van de Russen met elektromagnetische straling op Amerikaans ambassadepersoneel.

<http://www.wijwordenwakker.org/content.asp?m=M5&l=NL>

- En tenslotte het artikel “Hypno Politics and Hyper State Control Law Entrainment and the Symbolic Order”, van de hand van Konrad Becker waarin onder het kopje “Microwave Discommunication” het Russische experiment tevens uit de doeken wordt gedaan en * het Amerikaanse doorpakken daarvan in het Project Pandora.

<http://www.ljudmila.org/~vuk/nettime/zkp4/15.htm>

De elektromagnetische straling met een vergelijkbare frequentie en karakteristiek, als welke thans in geding is, heeft dus een achtergrond als elektronisch wapen bedoeld om de mentale en fysieke gezondheid van de vijand te breken.

Gebruikmakend van de blootstellingslimieten met deze dubieuze achtergrond en elektromagnetische straling oorspronkelijk bedoeld om vijanden mee uit te schakelen, probeert de telecommunicatie-industrie, met in haar kielzog de Commissie Elektromagnetische Velden van de Gezondheidsraad, ons thans te verkopen dat van gezondheidsrisico's geen sprake is. Hoe naïef moet je zijn om daar genoeg mee te nemen?

Diezelfde Commissie Elektromagnetische Velden van de Gezondheidsraad heeft, daar waar ons omringende landen ondertussen het zekere voor het onzekere nemend de blootstellingslimieten (soms fors) hebben verlaagd, de blootstellingslimieten nog eens verdubbeld.

De limieten staan, nog even het geheugen opfrissend, voor de stralingintensiteit benodigd om een zak met 80 liter zout water binnen 6 minuten met 1° Celcius op te warmen. Er is bij de totstandkoming van de limieten geen rekening gehouden met kinderen, ouderen, zwakkeren en prothesedragers.

De Commissie Elektromagnetische Velden van de Gezondheidsraad, beschermheer van de gezondheid van de Nederlandse burgers, permitteert zich dus ons te identificeren met een zak zout water. Is een mens niet een ietsjes complexer mechanisme en is het niet daarom dat de medische wetenschap niet uitgestudeerd raakt, en er zoveel vragen onbeantwoord en zoveel ziekten niet te genezen overblijven?

De verweerder heeft in deze procedure een knap staaltje van verantwoordingsallergie” ten beste gegeven. De gemeente mag zich, volgens de verweerder, in haar antennebeleid niet bemoeien met de gezondheidsaspecten betrokken bij de straling afkomstig van de antennes bevestigd aan de vergunde telecommunicatiemasten.

De gemeente heeft ter zake, volgens de verweerder, geen Freies Ermessen. De rijksoverheid is voor de beoordeling van deze gezondheidsaspecten immers beter geëquipeerd.

Die overheid verschuilt zich daarbij vervolgens achter de oordelen van de Gezondheidsraad, daartoe sinds enige tijd bijgestaan door de Commissie Elektromagnetische Velden, een commissie die overigens, zoals eerder aangehaald, hoofdzakelijk bestaat uit niet-medici (natuurkundigen en ingenieurs).

Onder de Commissie ressorteert verder de zogeheten Beraadsgroep Straling en Gezondheid. Op deze Beraadsgroep komen wij in punt 7.1. nog terug. De Gezondheidsraad op haar beurt volhardt met haar suborganen in haar oekaze dat de blootstellingslimieten van de ICNIRP voldoende bescherming bieden.

En zo lijkt de cirkel rond. Lijkt! Want die verantwoordingscirkel loopt nadrukkelijk mank op het gegeven dat haar uitgangspunt, de op slechts thermische effecten gebaseerde blootstellingslimieten, volkomen onjuist is.

Daarbij willen wij nogmaals opmerken dat de Gezondheidsraad niet het imago van een feilloos behartiger van gezondheidsbelangen heeft. In de tabak-, asbest- en kwikamalgaamkwesties heeft de Gezondheidsraad de bevolking lange tijd een kostbaar rad voor ogen gedraaid. Recent is daar de onverkwikkelijke “afgewerkt uranium-kwestie” bijgekomen.

De Gezondheidsraad had aangegeven dat het gebruik van afgewerkt uranium in de oorlog in Irak niet tot extra gezondheidsschade zou leiden. Dat bleek (maar nu het ioniserende straling afgevend rommel betreft had een simpele leek dat kunnen voorspellen) een grove misvatting. Het Irakese Ministerie van Mensenrechten heeft een rechtszaak aangespannen, en zou wel eens de Nederlandse Gezondheidsraad daarin kunnen gaan betrekken.

De mens is een complex wezen. In een menselijk lichaam verzorgen elektrische processen de overbrenging van allerlei signalen en communiceren neuronen met elkaar via een soort biologische “mobiele telefonie” met een veldsterkte van $0,001\mu\text{W}/\text{m}^2$.

Een tsunami aan elektromagnetische stralingsenergie, de menselijke veldsterkte met een factor van vele duizenden overtreffend, zal een menselijk lichaam niet appreciëren.

Die blootstellingslimieten van de ICNIRP zijn overigens in de wereld om ons heen allang niet heilig meer. In ons omringende landen hebben de regeringen deze limieten (soms drastisch) neerwaarts bijgesteld. Vele wetenschappelijke rapporten, genoemd in de pleitnota's ten behoeve van de voorlopige voorzienings- en de bodemprocedure (met de daarbij gevoegde bijlagen), in de motivering van het beroepschrift (met de daarbij gevoegde bijlagen), in de conclusie van repliek (met de daarbij gevoegde bijlagen) en hierna nog te noemen, geven daar ook alle aanleiding toe. Zoals zij eveneens alle aanleiding geven tot het toepassen van het voorzorgsbeginsel.

Wij willen uw Afdeling ter zake ook verwijzen naar een zeer recent uitgebracht rapport van het IEMFA (International EMF Alliance) dat oproept tot strengere blootstellingslimieten omdat de huidige niet voldoen en tot het op basis van het voorzorgsbeginsel omdraaien van de bewijslast, zodat niet de burger dient te bewijzen dat de elektromagnetische straling gezondheidsrisico's meebrengt, maar de industrie dat die straling ongevaarlijk is. Zie: <http://www.skipr.nl/actueel/id6728-internationaal-panel-wil-strengere-stralingsnormen.html#comments>

7.1. Beraadsgroep Straling en Gezondheid

Onderdeel van de Gezondheidsraad is, zo blijkt uit punt 7 hiervoor, de zogeheten Beraadsgroep Straling en Gezondheid. Eén van de leden van de Beraadsgroep is Prof. Dr. Luc Verschaeve. De heer Verschaeve is als “corrector” betrokken geweest bij een brochure van de Belgische Minister van Volksgezondheid, terwijl die brochure gewag maakt van

- de wetenschappelijke twijfel over de lange termijn effecten van gsm/umts-straling;
- de aansporing het voorzorgsbeginsel toe te passen (terwijl België grosso modo al veel lagere blootstellingslimieten dan Nederland kent);
- aanwijzingen voor biologische effecten, zelfs voor gezondheidseffecten die aansporen tot waakzaamheid;
- het advies van de Hoge Gezondheidsraad van België om kinderen tot 15 jaar niet langdurig aan elektromagnetische velden bloot te stellen;
- de oproep om onnodige blootstelling van kinderen aan elektromagnetische straling te voorkomen;
- het gegeven dat de laagfrequente magnetische velden, zoals van b.v. hoogspanningslijnen, mogelijk leukemie bij kinderen veroorzaken;
- het gegeven dat gezondheidsrisico's bij langdurig en veelvuldig gebruik van gsm's op basis van de huidige wetenschappelijke kennis niet helemaal uitgesloten kunnen worden.

De heer Verschaeve is, evenals Gezondheidsraadslid Van Rongen, daarnaast ook lid van de ICNIRP. De heer Verschaeve signaleert een toename van gevallen van elektromagnetische hypergevoeligheid.

Verder heeft de heer Verschaeve gezegd: “Er is een verband tussen de straling en kinderleukemie. Het verband is te duidelijk om te negeren.”

De verantwoordingscirkel loopt dus niet alleen mank op de slechts thermisch georiënteerde blootstellingslimieten, de spelers die de cirkel krampachtig naar de buitenwereld toe pogen te presenteren kunnen bij het vormen van die cirkel niet eens elkaars hand vasthouden.

Binnen de Gezondheidsraad is immers, zo blijkt uit deze paragraaf, sprake van “dissenting opinions” terwijl zij zich daarenboven in het spel laat vertegenwoordigen door een Commissie Elektromagnetische Velden, die gediskwalificeerd zou moeten worden omdat ze niet aan het deelnemersreglement kan voldoen.

Het is een Commissie die hoofdzakelijk uit niet-medici bestaat, waardoor de gezondheidsbelangen in het spel, en daar zou het spel om moeten draaien, niet gewaarborgd kunnen zijn.

Daarbij is dit een spel waarin het om dure knikkers gaat: de gezondheid van ons en de onzen. Het ruilen van een verkeerde knikker is helaas niet meer mogelijk. Daarbij komt dat de knikkerpot wordt beheerd door “belanghebbende deelnemers” (b.v. de heren Verschaeve en Van Rongen) die daarnaast meedoen aan het spel, daarmee een integer knikkerpotje bijna onmogelijk makend.

8. Niet eerder ingebrachte wetenschappelijke rapporten

We zullen nu in willekeurige volgorde een aantal niet eerder ingebrachte rapporten ter kennis van uw Afdeling brengen om u verder te doordringen van de ernst van de situatie in de verwachting dat u na kennisneming van de onderhavige motivering en de daarin genoemde rapporten onze zorgen zult delen en dienovereenkomstig recht zult spreken. Indien de stukken de gezondheidsrisico's van zendmasten (mede) tot onderwerp hebben, hebben wij het eerste woord van de begeleidende tekst vet afgedrukt.

- Een lijst van 139 wetenschappelijke rapporten, met verwijzingen, die duiden op gezondheidseffecten als gevolg van het gebruik van een mobiele telefoon
http://www.powerwatch.org.uk/pdfs/20101220_cellphone_studies_power_watch_v4.pdf
- **Rapport** van Prof. Girish Kumar van de Afdeling Electrical Engineering van Indian Institute of Technology Bombay waarin hij wijst op diverse, ernstige gezondheidsrisico's, waarvan sommige levensbedreigend, met name ook voor kinderen. Ook als gevolg van elektromagnetische straling afkomstig van telecommunicatiemasten. In het rapport wordt ook de colony collapse disorder (massale bijensterfte) en het vertrek van vogels uit de buurt van telecommunicatiemasten gekoppeld aan de schadelijke werking van elektromagnetische straling.
http://www.dnaindia.com/india/report_its-official-now-radiation-from-your-cell-phone-may-be-killing-you_1489258
- Beschrijvend artikel in het Belgische blad Humo, met historische achtergrond van de risico's van elektromagnetische straling, waarin ook weer aandacht voor de extra kwetsbaarheid van kinderen voor de straling.
<http://www.stopumts.nl/pdf/HUMO%20dec%202010%20GSM%20dossier.pdf>
- **Het** rapport Risk of Brain Tumors From Wireless Phone Use, een review artikel van de hand van Rash Bihari Dubey, Madasu Hanmandlu, en Suresh Kumar Gupta, over de risico's van elektromagnetische straling, met name ten aanzien van kinderen (een grotere absorptie van elektromagnetische straling), en de relatie legend tussen diverse vormen van kanker en elektromagnetische straling.

Zij concluderen verder dat “het herhaaldelijk is bevestigd dat straling van een zendmast schadelijk is voor de gezondheid en doen een oproep voor het toepassen van het voorzorgsbeginsel

http://www.stopumts.nl/pdf/Risk_of_Brain_Tumors_From_Wireless_Phone_Use.1%5B1%5D.pdf

- De Japanse onderzoeksgroep die 4 jaar eerder in het kader van de Interphone-studie hardnekkig een verband ontkende, komt nu tot de conclusie dat regelmatig mobiel bellen de kansen op een hersentumor fors verhoogt.
http://www.stopumts.nl/pdf/Neuroma_acustico_Japon_20616_fta-1.pdf
- **Het Ministerie van Telecommunicatie van India waarschuwt onomwonden voor het frequent gebruik van een mobiele telefoon **en acht het wonen in de buurt van een zendmast gevaarlijk. Die zouden niet dichtbij dichtbevolkte gebieden behoren te staan, niet bij scholen, speelplaatsen** en ziekenhuizen.**
http://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Internationaal/5460/india_omwonende_waarschuwingen_in_de_engelstalige_pers_bij_het_gebruik_van_een_mobieltje.
- **Het** zogeheten Naila I-onderzoek van Dr. Horst Eger waaruit van het gegeven blijkt dat binnen een straal van 400 meter rondom een zendmast de bewoners een driemaal grotere kans hebben om kanker te krijgen ten opzichte van hen die daarbuiten wonen, terwijl de leeftijd waarop die eerste groep kanker krijgt ook gemiddeld 10 jaar jonger is dan die van de groep daarbuiten.
<http://www.stopumts.nl/pdf/naila.pdf>
- **Het** zogeheten Naila II-onderzoek van dezelfde Dr. Horst Eger waaruit blijkt van het gegeven dat gezondheidsklachten toenemen naarmate de afstand van omwonenden tot de mast afneemt.
<https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbXub2NlbGx0b3dlcmlob3VybmVpZ2hib3Job29kfGd4OjFiMDg5Yzk0ZWE3Y2U0Y2U>
- Israëlische onderzoekers constateren een verontrustende stijging van het aantal gevallen van speekselklierkanker in Israël vanaf 2001. Er wordt door de onderzoekers geen causaal verband gelegd met elektromagnetische straling van mobiele telefoons of zendmasten. Maar dat verband werd b.v. wel gelegd in het BioInitiative Working Group rapport uit augustus 2007.
http://www.stopumts.nl/doc.php/Onderzoeken/5371/isra%C3%ABl_incidentie_speekselklierkanker_sterk_gestegen_in_algehele_bevolking_vooral_na_2001._%28upd%29
- Een artikel van de Stichting Zaadbalkanker waarin wordt gesproken over de verontrustende stijging van het aantal mannen met zaadbalkanker bij jonge mannen, zonder overigens een verband te leggen met elektromagnetische straling.

Uit veel ander onderzoek, b.v. in India en Amerika bleek reeds eerder van de schadelijke gevolgen van elektromagnetische straling voor de kwaliteit en de hoeveelheid van het mannelijk zaad.

<http://www.zaadbalkanker.nl/de-stichting/nieuws-van-de-stichting/article?id=210%3Azaadbalkanker-no-1-bij-jonge-mannen-&catid=55%3Anieuws-van-de-stichting>

- **Uit** een studie van Khurana, Hardell, Everaert, Bortkiewicz, Carlberg en Ahonen blijkt dat van de 10 epidemiologische studies 8 wijzen op een toename van psychische gedragstoornissen en kankerincidenties op **afstanden tot 500 meter** van telecommunicatiemasten.
<http://www.iJoeh.com/index.php/iJoeh/article/view/1309>
- Een rapport van Dr. Klaus Sheler waarin deze o.a. aangeeft dat kinderen kwetsbaarder zijn voor de gevolgen van elektromagnetische straling, geïllustreerd met plaatjes waaruit van de grotere absorptie van het kinderebrein van straling blijkt, en waarin hij kritiek levert op de blootstellingslimieten die niet zijn “gebouwd” op de door de straling veroorzaakte a-thermische effecten, en evenmin op het feit dat het in casu om gepulste straling gaat. Bij de totstandkoming van de blootstellingslimieten was van dergelijke gepulste microgolven immers dan wel sprake, maar er is door de ICNIRP geen rekening gehouden met de biologische effecten daarvan!
http://www.stopumts.nl/pdf/scheler_sollen-schulen-wlan-netze-einrichten.pdf
- Rapport van Elizabeth Barris, waarin o.a. naar voren komt:
-dat Motorola (een grote telecommunicatiereus!) in haar handleidingen voor mobieltjes tegenwoordig, verscholen in de bladzijden achterin, waarschuwt voor de gevaren van mobiel bellen in de context van studies die aangeven dat veel mobiel bellen hersentumoren kan veroorzaken.

Wij willen hierbij opmerken dat tijdens de voorlopige voorzieningsprocedure ook door de vertegenwoordiger van KPN Mobile zelf is aangegeven dat het mobiel bellen hersentumoren kan veroorzaken, nadat de voorzieningenrechter haar eerst nog had meegegeven “dat zij niet met droge ogen kon blijven beweren dat er niets aan de hand was.”

-het vernietigen van spermacellen door elektromagnetische straling;
-het doodgaan van 90% van aan elektromagnetische straling blootgestelde kikkervisjes;
-de gentoxiciteit van elektromagnetische straling;
-schade aan hersencellen en vernietiging van neuronen;
-hartritmestoornissen en plotseling hartfalen
-het penetreren van de bloed-breinbarrière door elektromagnetische straling
-(op bladzijde 10) een opsomming van de a-thermische risico's van elektromagnetische straling: akoustische neuroma, Alzheimer, hersentumoren (goed- en kwaadaardig), dementie (op jonge leeftijd), leukemie, DNA-schade, ADD, ADHD, ALS etc.etc;
-de 2,3 x diepere penetratie van de elektromagnetische straling in hersenen van jeugdigen;

-dat verzekeraar Swiss Re het gezondheidsrisico voor de telecommunicatieindustrie niet wil verzekeren, erbij vanuit gaande **“that on the basis of the present knowledge, it must be expected that plaintiffs will win suits dealing with this issue”**;

-de daling van de melatonineproductie door de pijnappelklier, diep in de hersenen, als gevolg van elektromagnetische straling met alle gezondheidsproblemen van dien;

-“At present, the EMF liability risk is no longer calculable” en verderop “EMF research has already found out too much to be able to ignore the health risks, yet has not found out enough to gauge them.”

http://www.scribd.com/full/48057490?access_key=key-y67rwr38cvhr1hhlqsc

- **Dokter** in de geneeskunde Jean Pilette heeft in zijn rapport Zendmasten, Draadloze Technologieën en Gezondheid de kwetsbare positie van kinderen aangehaald (blz. 13, 52), de (eerder aangehaalde) geschiedenis van het Russische elektromagnetische experiment op het Amerikaanse ambassadepersoneel (blz. 19), de negatieve gevolgen van elektromagnetische straling voor mensen en dieren inclusief de verwijzingen naar de wetenschappelijke rapporten (blz. 26 e.v.), **een opsomming van klachten van omwonenden van zendmasten** (blz. 30 e.v.), alsmede een opsomming van de negatieve gevolgen van de straling voor de dierenwereld (blz. 34 e.v.) met verwijzing naar wetenschappelijke rapporten.

<http://www.stopumts.nl/pdf/pilette.pdf>

- Indringende oproep van Elizabeth Cardis (leidster van het Interphone-project en voormalig hoofd van de Radiation Group van de International Agency for Research on Cancer) tezamen met de Israëlische onderzoeker Sadetzki (mede-deelnemer aan het Interphone-project) **tot het onmiddellijk nemen van voorzorgsmaatregelen, daarbij de kwetsbare positie van kinderen benoemend**. Ze geven verder aan bezorgd te zijn over de aanwijzingen dat elektromagnetische straling (van b.v. mobiele telefoons) hersentumoren veroorzaakt. Ze geven nog ter overweging mee dat toen de atoombommen waren gevallen op Hiroshima en Nagasaki het tot in de jaren '60 duurde voordat men geloofde dat de in 1945 vrijgekomen straling kankerverwekkend was.

Dat risico moeten we nu niet weer willen lopen.

http://www.powerwatch.org.uk/news/20110128_cardis_sadetzki.asp

- **Wetenschappelijk** rapport van de hand van Prof. Girish Kumar (eerder reeds aangehaald) waarin deze de (zeer) schadelijke gevolgen van elektromagnetische straling afkomstig van de antennes van zendmasten beschrijft op mensen (zoals: DNA-schade, lek in de bloed-breinbarrière, onvruchtbaarheid, huidklachten, oorsuizen, celstress, allerlei vormen van kanker, melatonine-afname, neurodegeneratieve ziekten, oogproblemen, slaapstoornissen), dieren, waaronder vogels, zoogdieren, amfibieën en planten. Ook de extra kwetsbaarheid van kinderen komt in het rapport naar voren.

En het gegeven dat naarmate men dichterbij de zendmast woont de ondervonden gezondheidsklachten fors zijn.

<http://www.stopumts.nl/pdf/Kumar-Cell-Tower-Radiation-Report-sent-to-DOT-Department-of-Telecommunications.pdf>

- **Brief** aan mevrouw Van Deventer directrice van het EMF-project van de WHO met daarin o.a.
  - een overzicht van de peer-reviewed wetenschappelijke studies, opgenomen in de database van de WHO, met betrekking tot het al dan niet schadelijk voor de gezondheid zijn van het wonen nabij een zendmast, waaruit blijkt dat alle (!) studies op gezondheidsrisico's wijzen;
  - de opmerking van de WHO in factsheet 193 uit juni 2000 dat **"Basisstations in de buurt van peuterspeelplaatsen, scholen en andere speelterreinen wellicht speciale overweging vereisen."**
- Het voornoemde onderzoek over de schadelijke werking van elektromagnetische straling op planten door Prof. dr. Van Lammeren. Zolang het replica-onderzoek niet is voltooid dient het voorzorgsbeginsel gehanteerd te worden.
- **Een** bij omwonenden van een zendmast verricht bloedonderzoek waarbij

de serotonine-

(Dat is een [neurotransmitter](#) die betrokken is bij [stemming](#), zelfvertrouwen, [slaap](#), [emotie](#), [seksuele activiteit](#) en [eetlust](#). Het speelt ook een rol bij de verwerking van [pijnprikkels](#). Serotonine heeft een exciterende werking en werkt als regulator van het [dopamine](#)-systeem; zie verder over het belang van een goed functionerend serotoninemetabolisme: <http://www.circadian.nl/serotonine/>).

en de melatoninewaarde

(Dat is een [hormoon](#) dat bij mensen in de [epifyse](#) (pijnappelklier) geproduceerd wordt uit [serotonine](#) en in een met de tijd van de dag variërende hoeveelheid aan het bloed en het [hersenvocht](#) wordt afgegeven. Het is bij vele dieren van invloed op het [slaap-waakritme](#) en het voortplantingsritme),

gemeten zijn vóór de plaatsing van een zendmast nabij hun woningen (nulmeting) en vervolgens 5 maanden ná de plaatsing van de mast nogmaals. Uit de bloedtesten blijkt overduidelijk een afname van het slaap- en immuniteitshormoon melatonine gedurende de nacht (terwijl die waarde dan een piek zou moeten hebben) en daling van de serotoninewaarde gedurende de dag (terwijl die waarde dán een piek zou moeten hebben). De artsen die de testen hebben begeleid roepen op tot het onmiddellijk staken van de plaatsing van zendmasten in woongebieden.

[http://www.next-up.org/pdf/Mobile Telecommunications in Kempton West Blood levels alarmingly altereden.pdf](http://www.next-up.org/pdf/Mobile_Telecommunications_in_Kempton_West_Blood_levels_alarmingly_altereden.pdf)

Zie ook: [http://www.next-](http://www.next-up.org/pdf/EMFs_and_changes_in_the_Complete_Blood_Count.pdf)

[up.org/pdf/EMFs and changes in the Complete Blood Count.pdf](http://www.next-up.org/pdf/EMFs_and_changes_in_the_Complete_Blood_Count.pdf)

De actie van een Complete Blood Count zal door ons overwogen worden ingeval u, ondanks alle zwaarwegende redenen anders te beslissen, toch niet aan onze bezwaren tegemoet komt.

- Wij willen hier nog even wijzen op het feit dat de International Agency for Research on Cancer in Monografie 98 een melatoninegebrek als mogelijke oorzaak koppelt aan borstkanker. Volgens het IARC zou nachtarbeid de boosdoener kunnen zijn nu kunstlicht de aanmaak van melatonine door de pijnappelklier belemmert. (zie: http://www.stopumts.nl/doc.php/Onderzoeken/5347/who_melatoninegebrek_waarschijnlijk_carcinogeen.http.)

Uit veel in het hiervoor genoemde onderzoek blijkt elektromagnetische straling de melatonineproductie echter ook te verstoren (b.v. het BioInitiative-rapport), terwijl een en ander nu zeer concreet wordt gedemonstreerd door deze bloedtesten. Dergelijke bloedtesten hebben enkele providers er al toe gebracht een mast te verwijderen daartoe wellicht geholpen door de onwonenden die dreigden anders met de uitslagen naar de media te stappen.

<http://www.hese-project.org/hese-uk/en/papers/kempton-west.pdf>

9. Stukken waaruit van de extra risico's van elektromagnetische straling voor kinderen blijkt

Onderstaand geven wij u slechts een zeer kleine opsomming van een aantal wetenschappelijke rapporten waaruit van de extra risico's van kinderen blijkt van het oplopen van allerlei gezondheidsklachten als gevolg van elektromagnetische straling.

Wij willen uw Afdeling er nogmaals op wijzen dat de te plaatsen zendmast op geringe afstand van het basisscholencolplex van Nieuwkoop is gepland.

Gelet op de vele wetenschappelijke rapporten waaruit blijkt van de schadelijkheid van elektromagnetische straling (genoemd onder de punten 8 en 10), en de op basis van de stukken in dit punt naar voren komende extra kwetsbaarheid van kinderen voor deze schadelijke gevolgen, is het tegen de wens van de Europese Raad (de eerder genoemde Resolutie van 2 april 2009) in toch plaatsen van een zendmast op steenworp afstand van de basisscholen, eufemistisch, onverantwoord te noemen.

- http://www.stopumts.nl/doc.php/Verhalen/88/freiburger_appel_1000%2B_artsen_en_professoren_oktober_2002
(kinderen worden met name genoemd als extra risicodragend);
- http://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Nederland/2171/europa_eist_onmiddellijke_actie_tegen_gsm-straling_dm_belgie
(het Europees Milieu Agentschap wijst op de leukemierisico's van elektromagnetische straling bij kinderen);
- <http://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Internationaal/3522>
(resolutie Europees Parlement waarbij wordt opgeroepen met name uit de buurt van scholen e.d. te blijven, zie H en de punten 8, 15, 17 en 18);
- http://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Internationaal/5092/frankrijk_oncoloog_wijst_op_verband_elektromagnetische_straling_en_kanker
(zie tweede alinea);
- <http://www.health.belgium.be/eportal/Environment/Electromagneticfields/index.htm>
(zie b.v. de pagina's 22 en 27 van de daar te downloaden brochure);
- <http://www.stopumts.nl/pdf/pilette.pdf>
(zie bladzijde 13 en 14 v.w.b. de hogere absorptie van elektromagnetische straling bij kinderen en blz 52 voor het proportioneel hogere risico dat kinderen lopen als gevolg van elektromagnetische straling);
- http://www.stopumts.nl/pdf/scriptie_werkgeversaansprakelijkheid.pdf
(overeenkomstig het voorgaande punt: zie bladzijde 26);
- http://www.icems.eu/docs/resolutions/Porto_Alegre_Resolution.pdf
(in de Porto Alegre Resolution (gesteund o.a. door de International Commission for Electromagnetic Safety) wordt door vele wetenschappers van diverse pluimage opgeroepen tot het toepassen van het voorzorgsbeginsel, inhoudend **dat geen zendmasten zouden moeten worden geplaatst bij gevoelige gebieden om kwetsbare groepen te beschermen, zoals kinderen op school**);
- <http://www.express.co.uk/printer/view/226474/>
(artikel in Express.co.uk waarin aangegeven wordt dat het risico op hersentumoren als gevolg van de elektromagnetische straling van de mobiele telefoon, maar dat zal niet gunstiger uitpakken met betrekking tot dergelijke straling van zendmasten, ten aanzien van jeugdigen 5x (!) zo groot is. Het Britse Ministerie van Gezondheid geeft ook aan dat kinderen hun mobieltjes alleen in noodgevallen zouden moeten gebruiken.

Een zendmast vlak bij het basisscholencomplex in Nieuwkoop is naar onze mening de (zwarte) kat op het spek binden; het is, met andere woorden, volstrekt onverantwoord een zendmast dichtbij een scholencomplex te situeren;

- <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/21281471?dopt=Abstract> (veelvuldig gebruik van mobiele telefoons is een risicofactor voor de geestelijke gezondheid van jongeren);
- Het BioInitiative Working Group report uit 2007 (eerder ingebracht in de procedure): waarin o.a. de extra kwetsbaarheid van kinderen wordt vermeld, hun verhoogde risico's op leukemie, **en een oproep wordt geplaatst om plaatsen waar kinderen tijd doorbrengen niet onnodig aan elektromagnetische straling bloot te stellen;**

Het rechterlijk pardonneren van de geplande locatie kan voor de omwonenden en, zoals uit het bovenstaande blijkt, zeker voor de schoolgaande kinderen (op termijn) grote (negatieve) gezondheidsgevolgen hebben.

10.   Overzicht eerder ingebrachte stukken

Enige rapporten en overige relevante stukken die in de procedure tot op heden reeds als bijlagen (de overige onderzoeken die niet als bijlagen waren bijgevoegd, zullen hierna niet meer genoemd worden) zijn ingebracht, zullen wij hierna nogmaals omschrijven onder vermelding van het nummer van de bijlage en het juridische stuk waarbij het gevoegd is.

Pleitnota voorlopige voorziening beroepszaak:

Bijlage:

Hartverscheurend verhaal van James Collet:

Bij deze gehuwde man van 42 jaar met twee kinderen is leukemie geconstateerd nadat een zendmast in de buurt verrees. In de omgeving werd bij een twintigtal andere buurtbewoners eveneens kanker ontdekt.

Motivering beroepschrift:

Bijlage 4:

Resolutie Europees Parlement 2 april 2009:

O.a. een oproep masten op veilige afstanden van scholen te plaatsen en het voorzorgsbeginsel toe te passen. Verder wordt opgeroepen de blootstellingslimieten te verlagen.

Bijlage 6:

Flyer:

Folder opgemaakt naar aanleiding van voorgenomen plaatsing van zendmasten in Nieuwkoop waarin een opsomming van gezondheidsklachten als gevolg van elektromagnetische straling zoals toentertijd bij ons bekend, en in de desbetreffende wijken verspreid.

- Bijlage 7: **Medisch appel Nederlandse artsen:**
Oproep aan de overheid van een 50-tal Nederlandse artsen, medisch specialisten en medische wetenschappers om vanwege de door hen geconstateerde algemene toename van chronische aandoeningen met onduidelijke oorzaken, die gelijktijdig optreedt met een explosieve toename van stralingsbelasting in de leefomgeving, de blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden te verlagen.
- Bijlage 8: **Samenvatting BioInitiative Working Group rapport**
Het rapport, dat u ook in zijn geheel ter beschikking staat in de door de verweerder aangeleverde stukken, hebben wij in samenvatting als bijlage 8 eveneens in de procedure ingebracht.
Uit de samenvatting wordt op de volgende gezondheidsrisico's gewezen:
diverse vormen van kanker, daling melatoninegehalte, leukemie, hersentumoren, speekselklierkanker, kanker aan de gehoorzenuw, borstkanker (ook bij mannen), ALS, Parkinson, Alzheimer (ook op jonge leeftijd), DNA-schade, de vorming van stress-eiwitten, stoornissen van het immuunsysteem, hartritmestoornissen etc.etc.
- Bijlage 8a: **Interphone-studie:**
Verband tussen regelmatig mobiel bellen en kankerincidenties. Mevrouw E. Cardis, onderzoeksleidster, en tevens voormalig hoofd van de Radiation Group van de International Agency for Research on Cancer, roept op tot waakzaamheid ten aanzien van het mobiele belgedrag van kinderen. Zweedse onderdeel van de studie gaf een 60% grotere kans op een hersentumor te zien als gevolg van veel en langdurig mobiel bellen. Oncoloog Van Gool acht het verband tussen kanker en gsm-straling bewezen en roept op het voorzorgsbeginsel te hanteren.
- Bijlage 9: **Rapport van Hallberg:**
Laat statistische en epidemiologische verbanden zien tussen de toename van de stralingsbelasting en: (b.v.) scherpe toename van melatoninevoorschriften aan kinderen en jonge mensen, toename sterfgevallen door dementie, toename hersentumoren, toename autisme, toename van slokdarmkanker, toename van depressieve klachten etc.
- Bijlage 10: **Naila II-onderzoek** (in deze motivering verder verwerkt):
Volgens onderzoeker Dr. Horst Eger is het bewijs voor de causale samenhang tussen elektromagnetische straling en gezondheidsproblemen ondertussen allang geleverd.
- Bijlagen 11-13: **Buitenlandse rechterlijke uitspraken:**
Aantal uitspraken van EU-rechters die op basis van het voorzorgsbeginsel tot het verbieden of verwijderen van zendmasten besluiten.

Bijlage 14: **EVRM-procedure:**
Een lopende procedure waarin inwoners van Den Haag schending van artikel 8 EVRM inroepen als gevolg van een nabij hun woningen geplaatste zendmast.

Conclusie van repliek:

- Bijlage 1: **Blootstellingsthermometer:**
Een “thermometer” die aangeeft welke elektromagnetische straling diverse zaken afgeven, vermengd met wat blootstellingslimieten van andere landen.
- Bijlage 3: **Afgewerkt uranium-kwestie Irak:**
Irakees Ministerie overweegt een rechtszaak tegen de Nederlandse Gezondheidsraad naar aanleiding van onjuiste gezondheidsclaim door de Raad afgegeven ten aanzien van het gebruik van afgewerkt uranium in de Irakese oorlog.
- Bijlage 4: **Franse Raad van State in vergelijkbaar geval:**
In een arrest van 19 juli 2010 geeft de Franse Raad van State aan dat het voorzorgsbeginsel wel degelijk van belang is bij de beoordeling of een bouwvergunning voor een zendmast afgegeven kan worden.
- Bijlage 5: **Zwitserse afschermingsmaatregelen tegen straling:**
De kamers van de officieren van justitie in Zwitserland werden voor 500.000 Zwitserse franken afgeschermd van straling toen men de zendmasten in de buurt gewaar werd.
- Bijlage 6: **Oostenrijks onderzoek uit 2007:**
Van Hacker, Augner et. al., gepubliceerd in het toonaangevende Journal of Biomedical and Environmental Sciences dat een verzwakking van het immuunsysteem, alsmede een stresstoename als gevolg van de invloed van de straling op de stressenzymen, en tevens een versterkende invloed van straling op depressies vermeldt.
- Bijlage 8: **Brochure van de Belgische Minister van Volksgezondheid:**
Ondertekend door het Gezondheidsraadlid Prof. Luc Verschaeve. (zie punt 7.1. van deze motivering).
- Bijlage 9a: **Naila I-onderzoek:**
In de motivering reeds behandelde studie van Dr. Horst Eger.
- Bijlage 12: **Prof. Moshchalkow en Prof. oncoloog Van Gool:**
“Over de schadelijke effecten op moleculair en cellulair niveau bestaat nu geen discussie meer. Het BioInitiative Working Group report spreekt boekdelen.”
- Bijlage 13: **Elisabeth Cardis (IARC):**
“Op zijn minst zijn er aanwijzingen dat gsm-straling een negatief effect heeft op het menselijk lichaam. Daarom zijn voorzorgsmaatregelen noodzakelijk.”

- Bijlage 14: **Artikel Daily Mail 19 juni 2010:**
Uitleg over de wijze waarop elektromagnetische straling ziek maakt en DNA-schade toebrengt, ook in genen die ons beschermen tegen kanker. Na 4 jaar elke dag 1 uur bellen is de kans op een hersentumor met de factor 5 vergroot.
- Bijlage 16: **EMF-handbuch:**
Straling veroorzaakt o.a. celproliferatie.
- Bijlage 17: **Saoedisch onderzoek op het testosterongehalte van ratten:**
Dat neemt door de straling fors af.
- Bijlage 18: **Turks onderzoek naar de Purkinjecellen (verantwoordelijk voor de fijne motoriek):**
Die nemen als gevolg van straling af.
- Bijlage 19: **Indisch onderzoek naar vruchtbaarheid bij ratten en de invloed van straling daarop:**
De straling leidde tot verminderde vruchtbaarheid bij de mannelijke ratten.
- Bijlage 21: **Brief van bio-ingenieur Guilmot aan mevrouw Van Deventer van het EMF-project van de WHO:**
Hij vraagt om haar (nimmer gekregen reactie) op zijn bevinding dat van de 13 verrichtte epidemiologische studies ter zake van de gezondheidsrisico's bij omwonenden van een zendmast er 10 waren die significante toenames te zien gaven van de onderzochte gezondheidsklachten.
- Bijlage 23: **Italiaanse rechter oordeelt tot een causaal verband:**
Bij een man die voor zijn werk veel mobiel diende te bellen en een hersentumor opliep. De rechter oordeelde dat de hersentumor oorzakelijk in verband stond met het vele mobiele bellen dat hem door de werkgever was opgedrongen.
- Bijlage 24: **Onderzoek India naar verdwijnen bijenvolkeren:**
De wetenschappers leggen een verband tussen de colony collapse disorder en de elektromagnetische straling.
- Bijlage 25: **Belscript telecomindustrie:**
Hoe poeier je lastige vragen met flagrante leugens af.
- Bijlage 26: **Vee van een Zwitserse boer in Winterthur:**
De elektromagnetische straling slaat hard toe bij het vee en de in zijn schuren nestelende roofvogels als gevolg van een daar verzezen zendmast.
(zie hierover overigens ook:
http://www.stopumts.nl/doc.php/Onderzoeken/1901/cataract_bij_kalveren)
- Bijlage 27: **Verbod gebruik mobiele telefoons op scholen:**
Op 4 juli 2010 heeft het Franse parlement om gezondheidsredenen met deze maatregel ingestemd.

Pleitnota beroepsprocedure:

- Bijlage 3: De weergave van een recent Frans onderzoek waaruit op basis van niet mis te verstane hersenscans zonneklaar blijkt van de invloed van elektromagnetische straling op de doorbloeding van de hersenen.
- Bijlage 4: **Een** artikel in de Metro van 10 september 2010 waarin Professor D. Belpomme, professor in de oncologie aan de Universiteit Parijs-Descartes en directeur van ARTAC (een onafhankelijk kankeronderzoeksbureau), aangeeft dat het verband tussen kanker, leukemie maar ook neurodegeneratieve ziekten als Alzheimer bij mensen op jonge leeftijd (hierbij willen u ook wijzen op het zeer onlangs verschenen bericht over een onrustbarende stijging van jonge mensen met dementie) en elektromagnetische straling, bewezen is.
De heer Belpomme laat in het artikel onder andere optekenen dat de plaatsing van telecommunicatiemasten nabij crèches en scholen zou moeten worden verboden;
- Bijlage 5: Het verhaal van een stralingsslachtoffer en diens vertwijfelde en vergaande maatregelen (het bouwen van een immens hoog, er moest een hoogwerker aan te pas komen, en breed rooster) om (verdere) gezondheidsschade als gevolg van elektromagnetische straling te voorkomen. Bij dit slachtoffer werden ook regelmatig dode kalveren geboren.
- Bijlage 6: Uittreksel van een Duits onderzoek dat een ondersteuning vormt van eerder onderzoek van de heer Adang van de Katholieke Universiteit Leuven: GSM-straling verkort de levensduur van ratten (en beïnvloedt hun gezondheid).
- + **Resolutie van Venetië:**
<http://www.icems.eu/resolution.htm>
Blootstellingslimieten zijn inadequaat. Toepassing voorzorgsbeginsel is vereist. En verder: we nemen afstand van de conclusies van de telecom-industrie dat er geen sprake is van een gezondheidsrisico.

11. Proceskostenvergoeding

Wij willen Uw rechtbank tenslotte ex artikel 7:28 AWB verzoeken de verweerder(s) te veroordelen tot een vergoeding van de proceskosten.

12. Slot

Swiss Re heeft op de ranglijst van de moeilijk te verzekeren risico's (schaal van 1-33, waarbij 33 het moeilijkst te verzekeren risico betreft) elektromagnetische straling met een score van 27 helemaal boven aan de lijst gezet! Ver boven asbest met een score van 21! (zie bladzijde 35 van het rapport van Elizabeth Barris, onder punt 9 hiervoor reeds genoemd:
<http://www.citizensforsafetechnology.org/Legislators-and-Laymans-Guide,47,196>

Een goede verzekeraar verzekert niet alleen voldoende risico's om daarvan zelf economisch profijt te hebben, maar zal daarbij met name haar eigen toekomst willen verzekeren. En die is niet gebaat bij het verzekeren van brandende huizen! Slechte risico's worden niet in portefeuille genomen.

De verzekeraars passen daarbij onmiskenbaar hun eigen voorzorgsbeginsel toe.

Dat geldt overigens niet alleen voor AUVA (eerder genoemd), Swiss Re, maar ook voor Lloyd's of London, etc. Wij willen u ter zake verwijzen naar een uitzending van de Canadese televisiezender CBC, waarin

- gewezen wordt op het feit dat de verzekeraars het gezondheidsrisico van elektromagnetische straling niet willen verzekeren;
- verteld wordt dat men daarbij al de kosten van claims ter zake van hersentumoren in de jaren 2020-2030 heeft begroot;
- en dat uit het AUVA-onderzoek carcinogene DNA-breuken (waarvan ook beelden worden getoond) zijn gebleken, etc.
- en waar ook door Dr. Ghandi gewezen op het volstrekt onhoudbaar zijn van de blootstellingslimieten.

Zie: <http://eon3emfblog.net/?p=382>

Wij willen u verzoeken onze toekomst zo goed mogelijk zeker te stellen door met behulp van het voorzorgsbeginsel de mast op de geplande locatie te verbieden.

“Brandende huizen” kunnen immers beter gecontroleerd afbranden in een veilige omgeving, en die is door de verweerder niet gevonden met haar keuze voor een plek vlakbij scholen, scoutinggebouw, sportvelden en aan beide zijden van de Nieuwveenseweg de mast omsluitende woonbebouwing.

De mast op de geplande locatie is geen must!

Veritas nos liberabit!

Hoogachtend,

mr. A.J.A. Honcoop

Bijlage: machtiging